LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Area Code 212
Tel. MIchigan 1-6887

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis
Dalyje Queens apskrities (N. Y.) $10.00
Kanadoje $10.00
Kitur užsienyje $1200
Jungtinėse Valstijose $9.00
Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

PRICE 10c

No. 21 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Antradienis, Kovo (March) 19, 1968, Ozone Park, N. Y. 11417 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Metai 56-ieji

SEN. R. KENNEDY KANDIDATUOJA PRIEŠ JOHNSONĄ

KRISLAI

Garbė jaunimui
Pikta kalba
Jo filosofija...
Ir kunigų sukilimas
Japonai laimėjo
Unijų suvažiavimas
Lenkijoje

— Rašo **A. Bimba** —

Sakoma, kad sen. McCarthy New Hampshire valstijoje užkariavo jaunimą. Visi jo "agentai" yra jauni žmonės, daug studentų. Jie ėjo stuba nuo stubos ir kvietė žmones balsuoti už McCarthy.

Reikia atsiminti, kad visa valstijos demokratų senoji gvardija su gubernatoriumi priešakyje desperatiškai darbavosi už Johnsoną. Šalies išdavikais apšaukė visus, kurie darbavosi už McCarthy. Bet viskas veltui.

Neseniai Jungtinėse Tautose žmogaus teisių komisijoje pasakyta Arthur Goldbergo kalba prieš Tarybų Sąjungą, prieš jos vidinę politiką, buvo iš anksto suplanuota ir prezidento Johnsono užgirta.

Santykiai tarp Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos pablogėjo. Tuo labai džiaugiasi reakcininkai.

Pasaulinės taikos išlaikymas ir taikus tautų sugyvenimas labai daug priklauso nuo santykių tarp Amerikos ir Tarybų Sąjungos. Tas visiems sveiko proto žmonėms aišku. To, matyt, nežino Mr. Goldbergas.

Šioje ašarų pakalnėje yra visokių žmonių su visokiomis filosofijomis. Su labai "protinga" filosofija pasirodė savo laiške "The N. Y. Timesui" (kovo 14 d.) buvęs Amerikos Jungtinėse Tautose delegacijos narys ir žymus politikas Mr. C. G. Parker. Jis sako, kad "žino," ko tie pasaulio komunistai labai nori.

Jie nori, kad mūsų Amerika kuo ilgiausiai Vietname kariautų ir laikytųsi. Šiuo karu jie siekia mūsų nelaimingą šalį visiškai "išmelžti," nuvaryti nuo kojų.

Štai ko, girdi, mūsų gudrusis prezidentas ir jo kolegos nesupranta!

Parkerio samprota, žinoma, kvaila. Visur komunistai energingiausiai kovoja, kad Amerika karą nutrauktų ir iš Vietnamo išsikraustytų.

Bet tegu ir taip. Tegu prezidentas Johnsonas nutraukia karą komunistams "keršydamas." Tegu tik nutraukia tą baisią skerdynę..

Tokia jau mūsų gadynė. Sukilimų ir prajovų gadynė. Nebenurimsta ir kunigai, dar netgi katalikų bažnyčios kunigai!

Štai New Yorko naujasis arkivyskupas Cooke nespėjo nė kojas sušilti savo aukštame poste ir jau bėdoje. Nuo savo arkivyskupijos kunigų jis gavo ilgą 2,500 0žodžių gromatą su visa eile didelių reikalavimų.

Kunigai reikalauja, kad nuo dabar visos arkivyskupijos ir visų parapijų įplaukos ir išlaidos būtų viešai skelbiamos. Jie nori, kad arkivyskupas suteiktų jiems balsą skyrime vyskupų ir jų pavaduotojų. Jie reikalauja, kad būtų sudaryta pastorinė taryba, kurion įeitų ne tik eiliniai kunigai, bet ir pasauliečiai, ir minyškos!

Ką arkivyskupas Cooke šiems atsakys? Ar privers juos streikuoti? Įdomūs klausimai.

Mūsų vyriausybė buvo pasiryžus Japonijos sostinėje atidaryti ligoninę, kurion būtų iš Vietnamo gabenami ir gydomi sužeisti kareiviai. Tai reikštų Japonijos įtraukimą į Vietnamo karą. Tuoj kilo protestų audra. Protestams vadovavo komunistai ir kairieji socialistai.

Rezultatas: ligoninė nebebus steigiama. Toks pranešimas iš Washingtono.

Jungtinė automobilistų unija reikalauja, kad būtų sušaukta AFL-CIO nepaprasta konvencija aptarimui unijinio judėjimo reikalų. Federacijos prezidentas George Meany reikalauja, kad automobilistai iš anksto pasižadėtų tokio suvažiavimo nutarimus priimti ir pildyti.

Veikiausia iš to reikalavimo niekas neišeis.

Iš Lenkijos plaukia žinios apie studentų bruzdėjimą. Komercinė spauda džiūgauja.

Kalbama, kad jaunieji komunistai protestuoja prieš "senąją gvardiją."

Daug kas dar neaišku. Su išvadomis dar reikia palaukti.

JAV-jų karo aukos Vietname pralenkė Korėjos aukas

Saigon. — JAV komanda raportavo, kad Vietnamo kare užmuštieji ir sužeistieji amerikiečiai pralenkė korėjos karo aukas.

Per savaitę kuri baigėsi su kovo 9 d., užmuštųjų buvo 509, o sužeistųjų 2,766. Tai sudaro nuo sausio 1 d. 139,901 šio karo aukų. Jų tarpe 19,760 užmuštų ir 120,131 sužeisti.

Per trejis metus karo Korėjoje, 33,061 buvo užmuštas ir 103,853 sužeisti; iš viso 136,914 aukų.

Tokiu būdu Vietnamo karas jau iki šiol ketvirtasis kruviniausias karas JAV istorijoje. Pirmajame pasauliniame kare aukų buvo 321,000; JAV civiliniame kare buvo 798,000, o antrąjame pasauliniame kare — 1,678,000.

Užmuštųjų Korėjos kare buvo 13,391 daugiau negu iki šiol Vietname, bet sužeistųjų daug daugiau Vietnamo kare.

Švedija nesutinkanti su JAV Vietnamo klausime

Stockholmas. — Užsienio reikalų ministras T. L. Nilson pranešė, po susirinkimo su JAV ambasadorium Wm. W. Heath, kad Švedijos ir JAV pažiūros į Vietnamo karą "nesutaikomos".

JAV pašaukė savo ambasadorių į Washingtoną konsultacijoms ryšium su pablogėjusiais santykiais.

Washington.— Tarybų Sąjunga prisiuntė notą JAV reikalaudama $14,699 už nuostolius, padarytus TSRS ambasadai Washingtone laike eksplozijos, kuri įvyko vasario 21 d.

Atlanta, Georgia. — Dr. Martin Luther King pilnas vilties, kad 53 negrų mažumų grupės prisidės prie jo organizuojamo "biednųjų žygio" į Washingtoną ateinantį mėnesį.

Lindsay balsuotų už republikoną

New Yorko majoras Lindsay pasakė, kad jam geriau patinka pozicijos Vietnamo klausimu demokratų senatorių Eugene J. McCarthy ir Robert F. Kennedy pozicijos, negu Richard Nixono.

Lindsay atsisakė remti Goldwaterį 1964 metų rinkimuose. Bet, sako Lindsay, situacija dabar kitokia. Jis tikras, kad jo partija (republikonai) stątys į prezidentus liberalą. Jis norėtų, kad tas liberalas būtų gub. Rockefelleris.

Reporteriai neatlaidžiai spyrė Lindsay pasisakyti, ar balsuotų už Nixoną, bet jis išsisukinėjo. Tačiau Lindsay manąs,kad Nixonas buvo "vidutinis" (moderate) per jo aštuonerių metų tarnavimą viceprezidento vietoje Eisenhowerio administracijoje.

Malikas TSRS atstovas Jungtinėse Tautose

United Nations, N. Y. — Kovo 13 d. Jacovas A. Malikas pridavė generaliniam sekretoriui U Thant savo kredencialus naujam terminui eiti vyriausio Tarybų Sąjungos atstovo pareigas.

Užklaustas jo nuomonės, Malikas pasakė, kad šaltasis karas yra didelis fiasko ir neatnešė nei naudos nei šlovės jo puoselėtojams.

Malikas Jungtinėse tautose tarnavo tarp 1948 ir 1953 metų.

Išmestas iš akademijos

Huntington, L. I. — Paul R. Johnsen, 18 metų studentas Kings Point Merchant Marine akademijoje, sakosi buvęs išprašytas lauk už tai, kad priešingas Vietnamo karui. Senatorius Robert F. Kennedy ir Civil Liberties unija tyrinėja šį įvykį.

Jo kandidatūra pakeitė visą rinkiminę situaciją

Senatorius Robert Kennedy pareiškė, kad jis jokiu būdu negali remti Lyndono Johnsono kandidatūros ir iškėlė savo kandidatūrą į Jungtinių Valstijų prezidentus. Pasakė, kad jis siūlys savo kandidatūrą Demokratų partijai pirminiuose rinkimuose (primaries) Oregone, Californijoje ir kitose valstijose.

Didžiausias sujudimas ir susirūpinimas Demokratų partijoje. Matyt, pritrenktas yra ir prez. Johnsonas.

Savo pareiškime, kad jis siūlo savo kandidatūrą, senatorius Kennedy plačiai išdėstė savo nuosprendžiui priežastis. Pirminė priežastis, tai Vietnamo karas. Jis nesutinka su karo plėtimu ir reikalauja nustoti šiaurės Vietnamą bombarduoti. Jis sako, kad karo baigimui reikia derėtis su Pietų Vietnamo Liaudies Išsivadavimo Frontu.

Kennedis taip pat sakė, kad jis nebesutinka ir su prezidento namine politika. Pasmerkė, kad prezidentas Johnsonas neužgyrė ir nepasižadėjo vykdyti savo paskirtosios komisijos raportų dėl kovos prieš skurdą Amerikoje.

Savo pareiškime Kennedis sakė, kad jo kandidatūra negali pakenkti sen. McCarthy kandidatūrai. Priešingai, jų nusistatymuose didelio skirtumo nesimato. Pirminiuose rinkimuose paaiškės, kuris jų turi daugiau įtakos Demokratų partijos nariuose ir tas laimės suvažiavime nominacijas į prezidentus.

Taigi, su Kennedžio kandidatūros pasiūlymu ir pasisakymais griežtai pasikeičia visa rinkiminė situacija. Per visą šalį prasideda Kennedžio kandidatūros šalininkų mobilizavimas rinkimams laimėti. Ypatingai tikimasi pritraukti daug jaunimo...

Pentagono viršininkai reikalauja 30,000 rezervistų

Washington. — Aukšti Pentagono viršininkai reikalauja mobilizuoti pėstininkus rezervistus, kad būtu galima bent viena diviziją tuojau pasiųsti į Vietnamą.

Šis klausimas buvo pakeltas Baltajame Name. Kol kas dar nėra tikrų žinių, kada tai bus įvykdinta.

Geneva. — Sakoma kad Tarybų Sąjungos kunigas Vladimir Ignast, kuris dirbo Genevoje Maskvos Ortodoksų patriarchate, prašo Šveicarijos valdžios priegloudos.

Kyla aukso vertė, smunka doleris

London. — Kovo 15 d. Anglija, prašant Amerikai, vienai dienai uždarė aukso tartautinę rinką. Tikslas uždarymo — sulaikyti aukso spekuliavimą iki susirinks centriniai bankeriai Washingtone apkalbėti situaciją.

Washington. — Senatas, 39 balsais prieš 37, nutarė nuimti aukso atramą doleriui, ir taip paliuosuoti iš aukso rezervų 10.4 bilijono dolerių, kad pagelbėjus palaikyti tarptautinį aukso pareikalavimą.

Šis žygis, jeigu Baltasis Namas nevetuos, nuima reikalavimą, kad JAV pinigas būtų atremtas 25% aukso. Tuomi visas aukso rezervas galėtų būti panaudotas tarptautiniams reikalavimams ir pagelbėtų palaikyti dolerio pastovumą prilaikant jo kainą $35 už unciją.

Federalinis Rezervo Boardas pakėlė savo pagrindinę skolinimo tarifą nuo 4-1/2% iki 5%, kad "sutvirtinus dolerio poziciją ir sulaikius infliacijinį spaudimą naminėje ekonomijoje".

Kanados bankas pakėlė skolinimo tarifą nuo 7% iki 7-1/2%, ir reikalavo sulaikyti aukso prekybą vienai dienai.

Ar pavyks JAV sulaikyti spekuliantus iki to, kad dolerio vertė nenupultų, dabar dar negalima pasakyti.

"Laisvės" suvažiavimas gražiai pavyko

Tiesa, blogas, lietingas oras "Laisvės" dalininkų suvažiavimui pakenkė, jis nebuvo toks skaitlingas, kaip pernykštis. Bet šiaip suvažiavimas buvo labai geras, konstruktyvus, su pirmiau prisiųstais, atsiųstais arba vietoje įteiktais pasveikinimais davė laikraščiui gražios finansinės paramos.

Smulkesnes žinias apie suvažiavimą rasite mūsų korespondento A. Gilmano aprašyme penktadienio laidoje. Taipgi bus atspausdinta suvažiavimo priimta rezoliucija ir, žinoma, suvažiavimui sveikinimai.

JAV-jų federaliniai darbininkai prieš Johnsono karinę politiką

Washington. — Grupė valstybės darbininkų (tarnautojų), pranešė, kad tūkstančiai jų išeis į viešą demonstraciją Washingtone ateinantį mėnesį prieš prezidento Johnsono karinę politiką!

Myron Levine, grupės organizatorius, sakė, kad įvyks dešimties minučių tylus budėjimas prie Washingtono paminklo pietų laiku balandžio 10 d., kad aiškiai parodžius administracijai, jog ne visi valstybės darbininkai sutinka su josios Vietnamo politika.

Sakė Levine, jog jis tikras, kad administracijai tas nepatiks, bet jis manąs, kad ji imtų žygius "atsilyginti" demonstruotojams.

O tuo tarpu prieš-karinės peticijos sponsoriai sako, kad daugiau kaip 1,000 federalinių darbininkų jau pasirašė peticijas, šaukiant prezidentą Johnsoną "baigti savo pasitikėjimą militarinėmis jėgomis o, vietoje to, ieškoti tikrų politinių susitarimų įvykdymui taikos pietryčių Azijoje".

Peticija bus paskelbta laikraščių reklamose.

Panamos prezidentas apkaltintas

Panama. — Prezidentas Marco A. Robles tapo Nacionalės Asemblėjos apkaltintas (impeached). Jo teismas atidėtas iki kovo 24 d.

Prezidentiniai rinkimai įvyks gegužės 12 d., tad šis Roblės apkaltinimas įvarė Panamą į didelę konstitucinę krizę.

Robles kaltinamas kišimusi į konstitucinius klausimus ir vartojimu prievartos prezidentiniuose rinkimuose.

Bangkok, Tailandas. — Čia žuvo trys amerikiečiai lakūnai ir dešimt sužeista eksplozijoje prie JAV bazės Korate.

N. Y. valstija pakelia algas

Albany. Rockefellerio administracija sutiko pakelti 10% algas valstijos darbininkams. Minimalis pakėlimas algos į metus būtų $600.

Šį pasiūlymą greit priėmė Civil Service Employees asociacija, kuri atstovauja 124,000 iš 137,000 valstijos darbininkų.

Asociacijoje priklauso visi valstijos darbininkai, išskyrus valstijos policiją ir valstijos universiteto darbininkus.

Algų pakėlimas jeis galion balandžio 1 d. Tai kainuos valstijai $100,000,000.

NBC sako JAV pralaimi karą Vietname

National Broadcasting Kompanijos žinių skyrius be jokių kvalifikacijų sekmadienį pripažino per televiziją, kad JAV pralaimi karą Vietname.

Komentatorius Frank McGee pasakė, kad iniciatyva perėjo iš Amerikos į Vietkongo pusę ir kad atėjo laikas nuspręsti, ar ne beprasmė yra politika sunaikinti Vietnamą, bebandant jį išgelbėti.

Prieš dvi savaites Columbia Broadcasting komentatorius Walter Cronkite, sugrįžęs iš Vietnamo, taipgi įspėjo JAV sulaikyti karą

Cape Kennedy, Fla.—Kovo 11 d. tapo atidėtas paleidimas raketos į Mėnulį iki kovo 28 d. Sako, techniškai nespėjo prirengti raketos.

Miami, Fla. Du keleiviai privertė National Airlines lėktuvo vairuotoją nusileisti Kuboje. Abu keleiviai, su dar vienu sankeleiviu, kuris atrodė nenoris išlipti, pasiliko Kuboje. Lėktuve buvo 48 keleiviai ir 7 tarnautojai. Lėktuvas su visa įgula, išskiriant tuos 3, kurie pasiliko, atskrido į Miami aeroportą, į kurį skrido iš San Francisco.

London. — Čia susitvėrė nauja prieš-Vietnaminė grupė, kuri gelbės amerikiečiams išvengti būti draftuotiems. Bet, sako "Support" (taip vadinsis ši organizacija), jie negelbės kareiviams, pabėgusiems iš tarnybos.

Oneida, Tenn. — Kovo 12 d. eksplozija suardė Southern Labor unijos buveinę. Plačiai nuostolių padaryta ir artimai stovintiems namams.

Rodezijoje nužudyti 3 juodieji afrikiečiai

Salisbury. — Nekreipiant dėmesio į Anglijos karalienės Elzbietos pakeitimą trims afrikiečiams mirties bausmės amžinu kalėjimu, premjero Ian D. Smith įsakymu jie nužudyti.

Tai svarbiausias aktas nesiskaitymo su Britanija nuo to laiko kai Rodezija (lapkričio 1965) pasiskelbė nepriklausoma Britanijai.

Dabar Rodezijoje viešpatauja baisus fašistinis baltųjų režimas.

LAISVE

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.
Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 — ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$9.00	Canada, Lat. Amer., per year,	$10.00
United States, per 6 months	5.00	Canada, Lat. Amer. 6 months	$5.50
Queens Co., per year	$10.00	Foreign countries, per year,	$12.00
Queens Co., per six months	$5.50	Foreign countries, 6 months,	$6.50

Sen. McCarthy didelis laimėjimas

NEW Hampshire pirminiuose rinkimuose senatoriaus Eugene McCarthy iš Minnesota valstijos pasirodymas pritrenkė visus politikierius, abiejų didžiųjų kapitalistinių partijų vadus ir pranašus. Štai, beveik iki šiol nežinomas žmogus iš tolimos valstijos ėmė ir surinko užsiregistravusių demokratų 42 procentus balsų. O kas keisčiausia, tai kad McCarthy ir Republikonų partijoje gavo 5,000 balsų! Sudėjus abiejose partijose jo gautus balsus, jų gerai daugiau, negu buvo paduota už prezidentą Johnsoną!

Kaip žinia, senatorius McCarthy kandidatavo kaip "taikos kandidatas." Jis pasidarė taikos simboliu. Balsavimas už jį pasidarė vienintėlė šiame atsitikime konkreti forma New Hampshire valstijos žmonėms išreikšti savo nusistatymą prieš Vietnamo karą. Iš Richardo Nixono pasisakymų ir elgsenos jie matė, kad tarp Johnsono ir Nixono pasirinkimo nėra, nes abudu stoja už karo aštrinimą ir plėtimą. Tai va jie ir balsavo už McCarthy. Ir puikiai jie padarė.

Kai šį vedamąjį (editorialą) skaitysite, gal jau bus pasisakęs ir senatorius Kennedy. Kai jis pamatė, kad tiek daug žmonių balsavo prieš Johnsoną ir jo karą Vietname, Robert Kennedy irgi labai susijaudino. Gal ir jis dabar jau paskelbs savo kandidatūrą.

Ir gerai padarytų, jeigu jis kandidatuotų prieš Johnsoną. Gal tik jis vienas ir tegalėtų demokratų suvažiavime laimėti. Sunku tikėti, kad McCarthy pajėgtų Johnsoną supliekti.

Bet, žinoma, kaip atrodo, senatorius McCarthy nenorės vietą užleisti Kennedžiui ir ištraukti savo kandidatūrą. Jis sakosi pasiliksiąs savo vietoje ir kovosiąs iki "pergalės."

Geriausia ir sveikiausia būtų, jeigu Kennedy ir McCarthy sudarytų bendrą frontą prieš Johnsoną. Vienas galėtų būti kandidatu į prezidentus, o kitas į vicepreziden tus. Ir jeigu jie aiškiai ir griežtai pasisakytų už Vietnamo karo nutraukimą ir iš ten Amerikos militarinių jėgų ištraukimą, jie nuverstų Johnsoną demokratų suvažiavime ir laimėtų rinkimus lapkričio 7 d. Bet ar jie susipras? Tenka palaukti ir pamatyti...

Ir vėl mūsų studentija

DIDŽIAJAME Columbijos universitete kovo 12-oji buvo didelė, istorinė diena. Apie keturis tūkstančius studentų paskelbė boikotą ir nepasirodė klasėse. Vietoje to, jie susirinko į salę ir klausėsi ugningų prieškarinių kalbų. Jiems pritarė ir jų boikotą parėmė visa eilė prieškariniai nusiteikusių profesorių.

Nieko panašaus iki šiol nebuvo buvę nei šiame universitete, nei kurioje kitoje aukštojoje mokykloje.

O dar didesnis dalykas, tai balandžio 26 dieną skelbiamas "Studentų streikas už taiką" (Students Strike for Peace)! Tikimasi, kad streikas apims didelę daugumą mokyklų. Tai bus dramatiškiausias mūsų studentijos pasisakymas prieš Vietnamo karą ir verstiną ėmimą militarinėn tarnybon (prieš draftą). Tai bus dar vienas pademonstravimas mūsų jaunimo nusistatymo prieš vyriausybės užsieninę politiką ir prieš Johnsono vadovybę.

Svarbu ir tas, kad šiame studentijos proteste dalyvaus ir tūkstančiai profesorių bei dėstytojų.

Jeigu prie to pridėsime ruošiamą "varguolių žygį" į Washingtoną balandžio 22 dieną, tai pamatysime, kad Amerikos žmonių spaudimas į vyriausybę baigti Vietnamo karą ir keisti užsieninę politiką žada dar labiau padidėti. Nors, tiesa, Valsybės sekretorius Dean Rusk Senato Užsienio Reikalams Komisijoje neparodė jokio vyriausybės skaitymosi su Amerikos ir pasaulio žmonių protestais prieš barbariškąjį karą, bet padidėjęs spaudimas gali priversti skaitytis. Jokia vyriausybė negali ilgai atsilaikyti prieš daugumos žmonių valią. Turės paklusti ir prezidentas Johnsonas!

Katalikams leidžiama tapti masonais

Roma. — Vatikanas beveik panaikino seną įstatymą, kuris baudė katalikus ekskomunikacija už stojimą į masonų organizacijas.

Dabar jau katalikai gali stoti į masonus JAV, Britanijoje ir beveik visose kitose šalyse pasaulyje. Yra dar dalis masonų, kurie daugiausia susiorganizavę Italijoje ir Prancūzijoje, vadinami "Europos Didžioji Brolija Masonų". Į tą "brolią" dar katalikams negalima stoti, nes būk tai antikatalikiška ir ateistiška draugija.

Sakoma, kad masonų yra apie 5 milijonai visame pasaulyje, daugiausia angliškai kalbančiose dalyse. JAV jų yra arti 4 milijonų.

Santa Ana, Cal.—Džiurė paskyrė aštuonių vaikų tėvui $710,000, kada jo apdraudos kompanija atsisakė mokėti jam po $150 į mėnesį už susižeidimą darbe. Žinoma, iš tos sumos advokatai pasiims savo dalį.

Kas ką rašo ir sako

JAU JIS SAKO, KAD LIETUVIAI NUSKRIAUSTI

Ilgu, per kelis numerius išsitiesusiu sausu straipsniu kunigų "Drauge" prelatas M. Krupavičius prabilo apie Chicagos Šv. Kazimiero lietuvių kapines, kurias užgrobė katalikų bažnyčios hierarchija. Pabaigoje savo apdūmojimų Krupavičius sako:

"Ne vienas gal skaitydamas šį raštą kels klausimą, ką gi galvoja šių žodžių autorius Šv. Kazimiero kapinių klausimais? Gerai. Atsakysiu. Galvoju tomis kategorijomis, kokias nustatė aukščiausi bažnyčios autoritetai. Visai pritariu A. Regio akcijai atstatyti lietuvių teises ir bažnytines tradicijas kapinių ir laidojimo tvarkoje, kurios yra skaudžiai pažeistos."

Bet netaip lengva. Girdi:

"Teisingumui surasti ir savo teisėms atgauti gal nelengvas bus kelias. Laimės tas, kas daugiau atsparumo parodys ir greit rankų nenuleis."

Svarbu. Viena, Krupavičius pripažįsta, kad lietuviai yra suvilti, apgauti ir nuskriausti. Antra, kad jiems su teisybe laimėti bus sunki kova.

Bet keista, kad Krupavičius žada "laimėti" prieš kaip tik tuos "aukščiausius bažnyčios autoritetus" tų pačių autoritetų nustatytais principais. Kokia čia dviveidystė ir veidmainystė?

Krupavičius, matyt, Regį ir kitus parapijonus laiko paskutiniais mulkiais. Jeigu Krupavičiaus klausys ir prieš autoritetus kovos pagal jų nuostatus, tai jie nieko nepeš. Tai puikiai žino ir pats Krupavičius.

KO JIE PATYS NORI, TO KITIEMS NEDUODA

Apie Kanados prancūzus ir jų teises skaitome "Liaudies balse":

Spaudoje pasirodė žinios, kaip angliškai kalbantieji atsineša linkui francūzų namie. Kad angliškai kalbantieji turi mokyklų ir universitetų Kvebeko provincijoj, tai gerai. Bet kai francūzai nori to paties Ontarijoj, tai jau skandalas.

Kapuskasinge ir kitoj vietoj, kaip pasirodo, daugumą gyventojų sudaro francūziškai kalbantieji. Išeina, kad tenai turėtų būti francūziškų mokyklų. Bet nėra. Mažai kreipiama į francūzų kalbą ir esamose angliškose mokyklose. O dabar, kaip premjeras Robarts užtikrino, kad francūzai turės lygias teises Ontarijoj, tų vietų angliškai kalbantieji bauginasi, kad reiks turėti francūziškas mokyklas.

Nežinia kas pasidarytų, jeigu Kvebekas pasakytų, kad čia francūziška provincija ir visos mokyklos ir universitetai turi būti tik francūziški. Angliškai kalbantieji pakeltų baisų triukšmą.

DĖL A. ŽMUIDZINAVIČIAUS ATMINIMO ĮAMŽINIMO

Lietuvos TSR Ministrų Taryba nutarė įamžinti TSRS liaudies dailininko, TSRS Dailės Akademijos nario-korespondento, profesoriaus Antano Žmuidzinavičiaus atminimą. Kultūros ministerijai ir Kauno miesto vykdomajam komitetui pavesta pastatyti A. Žmuidzinavičiui Petrašiūnų kapinėse antkapį-paminklą, o prie A. Žmuidzinavičiaus memorialinio muziejaus Kaune—jo biustą, rekonstruoti šio muziejaus Kaune pastatą, įrengiant jame taip pat dailininko amžininkų ir bendražygių, pirmųjų lietuvių dailės parodų dalyvių J. Zikaro, J. Šileikos ir kitų kūrybos ekspozicijų.

Valstybinis Spaudos komitetas ir Lietuvos TSR Dailininkų sąjunga įpareigoti paruošti ir išleisti, monografiją apie lietuvių dailės draugiją, kurios vienas steigėjų buvo A. Žmuidzinavičius, o Valstybinis Kinematografijos komitetas — sukurti dokumentinę kino apybraižą apie įžymiojo dailininko gyvenimą ir kūrybą.

Lazdijų rajono Seirijų miestelyje, kur gimė A. Žmuidzinavičius, jo vardu bus pavadinta viena gatvių.

Sauja Žiežirbų

Michigano gubernatoriaus Romney pareiškimas, kad jis atsisako siektis kandidatūros prezidento vietai, žinoma, plačiai pravėrė duris New Yorko gubernatoriui Nelsonui Rockefelleriui, ką jis jau ir primena: jei tik Republikonų partijos suvažiavimas jį draftuos — jis priims. Bet buvęs Eisenhowerio pastumdėlis, reakcininkas R. M. Nixonas irgi pasinešęs kandidatuoti prezidento urėdui.

Kuris bus nominuotas, sunku kol kas pasakyti. Bet Rockefelleris būtų geresnis, nes taip atvirai jis, kaip Nixonas, nekalba už hitlerinę demokratiją" šioje šalyje. Jis sako, kad, tapęs šalies prezidentu, jis tuoj baigtų karą Vietname taip, kaip Eisenhoweris "baigė" karą Korėjoje. Kitaip sakant, jis įkištų kitą kojį gana giliai kitoje Azijos dalyje. Bet apie gerinimą būvio milijonams biednųjų namie jis nė neprisimena.

-:- -:- -:-

Johnsonas irgi žadėjo pasaulinę taiką ir gerbūvišką gyvenimą visiems namie. Na, o kur mes šiandien randamės? Šalis paskandinta į neišbrendamas skolas — ir vis karo reikalams. Nors jis žadėjo taiką, bet šalį skandina karo liepsnose. Mokesčiai uždėti net ir ant maisto, ir nesimato pabaigos. Biednam žmogui iš mažo uždarbio toli negana tinkamai pragyventi ir vaikučius išmaitinti.

Prez. Kennedis yra pasakęs, kad 35,000000 amerikiečių eina gulti alkani. Tai didelė teisybė, kurios Johnsonas negali užginčyti.

-:- -:- -:-

Jei demokratų partija nesuras tinkamesnio kandidato prezidento vietai, kuris būtų atviras, neveidmainiautų, tai jiems išrinkti Johnsoną antram terminui tiek yra vilties, kiek pasakiškam velniui uždegti ežerą.

Jei žmogus kalbėjo prieš karus, už pasaulinę taiką, o šiandien veda niekaip nepateisinamą, žvėrišką karą, neva gindamas pasaulį nuo komunizmo, už amerikonišką "demokratiją," tai reikia silpnaprotį, kurie juo vėl pasitikėtų.

-:- -:- -:-

Jau ir dvasiškija (žinoma, ne lietuviškoji) kaltina JAV už prasižengimus Vietname. Bet Washingtono ponams ant to visko tik nusispiauti!

I. Vienužis

IŠ LAIŠKŲ

Brangus Drauge,

Pirmiausia skubu padėkoti už nepaprastai malonią dovaną — puikią Jūsų knygą "Klesti Nemuno kraštas." Ją gavau šiomis dienomis, nors apie jos išėjimą jau žinojau iš spaudos—jūsiškės ir mūsiškės. Tai iš tikrųjų labai įdomi ir naudinga knyga. Varčiau ir skaitinėjau ją su dideliu įdomumu. Jūs suprantate, kad medžiaga man žinoma, bet buvo labai įdomu sekti, į ką Jūs ypatingai atkreipėte dėmesį, kas Jums pasirodė reikšminga mūsų laimėjimuose ir darbuose.

Knyga parašyta lengvai, įdomiai, patraukliai, ir neabejoju, kad mūsų tautiečiams už Lietuvos sienų ji atneš tikrai daug naudos—jie dar labiau pamils savo tėvynę, einančią socializmo keliu, stengsis ją atlankyti ir kuo galėdami jai padės. Jūsų knyga gerokai prasklaidys tas melo miglas, kurias jau tiek metų mūsų išeiviams pučia didieji melagiai "vaduotojai" ir tokie jų pakalikai kaip visokiausi aisčiai, kardeliai, brazdžioniai ir kiti. Stebina ir tai, kad Jūs, be galo užimtas "Laisvės" redakcijoje, suradote laiko ir energijos šiai puikiai knygai parašyti.

Mes gyvename, kaip gyvenę. Aš baigiau naujos knygos ("Jaunystės atradimo" tęsinio) rankraštį ir dabar pradedu jį ruošti spaudai. Jeigu jis išeis šiais metais, tai tik apie metų galą. Mano apsakymų knygą "Mirtis Lisabonoj," tikiuos, būsite gavęs. Turiu ir kitų literatūrinių sumanymų. Šiomis dienomis nauju leidimu išeina mano knyga "Pavasario upė." Noriu paruošti savo straipsnių apie literatūrą knygą—per kelerius paskutinius metus jų parašiau apie aštuoniasdešimts — iš jų knygai noriu atrinkti apie keturiasdešimt. Gal išleisiu ir naują eilėraščių rinkinį.

Kaip matote, dabar, turėdamas daug mažiau visuomeninių pareigų, virstu rašytoju profesionalu tikra to žodžio prasme. Prie to, kaip žinote, ne aš vienas priėjau tik dėl to, kad daug metų šioje srityje dirbau, o ir tarybinė santvarka, be galo pakėlusi mūsų tautos kultūrą, sudarė mums sąlygas leisti daug knygų ir dideliais tiražais. Visos jos išperkamos per kelias dienas, ir prireikus net savo knygų negali rasti pirkti jokiame knygyne.

Mūsų gyvenimas labai įvairus ir įdomus. Štai, rytoj vyksta lietuvių ir ukrainiečių mokslinė konferencija, skirta Taraso Ševčenkos gyvenimui ir kūrybai (Ševčenka, kaip žinoma, yra buvęs Vilniuje ir su Lietuva turėjęs nemaža kontaktų). Taip pat ryt vyksta mūsų ir rusų poetų ir vertėjų konferencija, kuri nori išnagrinėti S. Nėries vertimų į rusų kalbą klausimus. Š. m. 12 d. prasideda Rusijos Federacijos literatūros ir meno dekada Lietuvoj, į kurią atvyksta geriausi Maskvos ir Leningrado muzikantai, dainininkai, chorai, orkestrai. Laukiame ir rašytojų, su kuriais suruošime eilę susitikimų ir bendrų literatūros vakarų. Tai tartum rusų tautos atsakymas į mūsų meninink ų pasirodymus Maskvoje, Uljanovske ir kituose miestuose.

Vilnius virto tarptautiniu miestu, ir nėra dienos, kad čia nesutiktum žmoonių iš įvairiausių kraštų ir kontinentų. Tarp kitko, paskelbtas vajus šiais metais dar labiau apšvarinti ir papuošti Vilnių, padaryti mūsų sostinę vienu gražiausių miestų.

Šiomis dienomis Rašytojų Sąjungoje iš JAV grįžęs mūsų dramaturgas K. Saja labai įdomiai pasakojo apie Jūsų šalį. Jam patiko krautuvės, valgyklos, telefonai ir kiti civilizacijos laimėjimai, bet jis labai nusivylė dolerio kultu, blogais teatrais ir kinais, negrų persekiojimu, narkotikų vartojimu, žvėriška konkurencija ir daugeliu kitų dalykų. Labai šiltai jis kalbėjo apie pažangiuosius JAV lietuvius, kuriuos sutiko. Papasakojo jis daug įdomaus ir apie lietuviškuosius dipi ir apie jų tarpe vykstančią kovą dėl pažiūrų į gimtąją šalį. Kaip tur būt pastebite, mūsų spauda stengiasi nenutylėti nieko, ką gero kultūros srity daro mūsų tautiečiai, ypač palaikydama tuos, kurie nuoširdžiai nori santykių su savo tėvyne, o ne ją šmeižti ir koneveikti tuos, kurie gimtajame krašte visas pastangas deda pakelti savo tautos ekonomiką ir kultūrą ir mūsų tautos vardą išgarsinti visame pasaulyje.

Mano žmona ir aš prašome perduoti geriausius linkėjimus visiems draugams laisviečiams, dirbantiems tokį sunkų ir reikšmingą darbą, kurio mūsų tauta niekad neužmirš.

A. Venclova

1968-III-4

March 8, 1968

Laisve
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, New York

Dear Editor,

Recently a group of publishers of foreign newspapers in New York City met with Postmaster J. J. Strachan, to discuss problems they were having with the mail delivery of their newspapers.

The meeting, which my staff arranged, was most fruitful, and it was determined that much of the problem exists when the papers are delivered out of New York City.

I regret that one of your representatives was not notified of the meeting, but I am taking this opportunity to ask if you are experiencing any difficulty with the mail distribution of Laisve. If you wish to drop me a note, I would appreciate it.

In addition, if I may be of any service to you in the press area, please do not hesitate to contact either of my press assistants, Frank Mankiewicz or Hugh McDonald. In particular, if you wish any material or article from me which might be especially pertinent to your readers, I am sure they would be willing to assist you.

Sincerely,

Rebert F. Kennedy

Vilnius, 1968 III 6

Malonus drauge,

priimkite mano padėką už Jūsų maloniai prisiųstą knygą "Klesti Nemuno kraštas." Porą dienų labai atidžiai skaičiau. Surinkta ir pateikta labai daug ir įdomių duomenų apie tarybinę Lietuvą. Manau, kad ji bus labai naudinga ne tik išeivijai, bet ir mums, gyvenantiems Lietuvoje.

Šiuo metu universitete turime labai daug įvairiausių reikalų. Jų niekada netrūksta. Tarp jų ir maloni naujiena. Šiomis dienomis jau pradedame kasti duobę pamatam naujojo universiteto miestelio pirmiesiems pastatams. Tai bus ekonomikos fakulteto korpusui. Ruošiamės tą įvykį iškilmingai pažymėti.

Siunčiu Jums ir Jūsų bendradarbiams daug geriausių linkėjimų.

J. Kubilius

Gerb. "Laisvės"
Redakcija,

Nuoširdžiai dėkoju savo tetai Stepanijai Budrevičienei, gyv. JAV, Norwood, Mass., mieste, už išrašytą man laikraštį "Laisvę," kurią aš gaunu Lietuvoja. Šis laikraštis domina mane bei mano draugus apie JAV pažangiųjų lietuvių veiklą bei jų gyvenimą ir yra su malonumu skaitomas.

Taip pat per "Laisvę" sveikinu savo mylimą tetą su kovo 8, Tarptautinės Moters Dienos proga, linkiu daug laimės, o ypač geros sveikatos.

Taip pat sveikinu "Laisvės" redakcijos kolektyvo moteris su kovo 8, Tarptautinės Moters Dienos proga. Linkiu daug sėkmės tolimesniame darbe!

Jonas Pilius

Lietuva
Buivydiškių Tarybinis Ūkis-Technikumas
1968-III-4

"Neringa" tyrinėja

Kaip elgiasi krevetės elektriniame lauke? Šį klausimą tirti į Atlanto vandenyną išvyko mūsų respublikos mokslinio tyrimo laivas "Neringa."

Dabar visuose vandenynuose krevetės gaudomos naktį, nes tik tamsoje jos išlenda iš dumblo. Todėl dieną šimtai krevete gaudančių laivų priversti stoviniuoti. Kaipgi priversti krevetes išropoti iš dumblo dieną? Šį klausimą tiria eilė ichtiologų. Neseniai buvo nustatyta, kad perspektyviausia krevetes gaudyti elektros srove (daugelis jūros gyventojų labai jautrūs elektriniams krūviams). Tačiau, prieš rekomenduojant šį metodą mūsų žvejams, reikia atlikti eilę eksperimentų — tuo ir užsiėmę mūsų respublikos tyrinėtojai.

Jakarta, Indonezija. — Perpildytas autobusas smogė į pasažierinį traukinį Šiaurės Sumatroje.

Kiek sužeistųjų bei užmuštųjų traukinyje, dar nesužinota.

Washington. — Gaisras satelite, kuris įvyko 1967 m. sausio 27 d., kainavęs "biskį mažiau kaip 100 milijonų dolerių". Kaip žinia, šiame gaisre žuvo trys astronautai.

R. GRIŽAS

Ką žinome apie Kiniją ir jos "kultūrinę revoliuciją"?

Politinis chaosas Kinijoje, kurį sukėlė Mao-Cze-dunas ir jo grupė, skambiai vadinamas "didžiąja proletarine kultūrine revoliucija".

Objektyviais faktoriais, darančiais tiesioginę ir lemiamą įtaką Kinijos Komunistų Partijos vadovams, kai kurie tarybiniai ir užsienio ekonominiai ir politiniai apžvalgininkai laiko smulkia-buržuazinės stichijos spaudimą.

Negalima užmiršti, kad dauguma šalies gyventojų — valstiečiai. Žemės ekonominio išsivystymo lygis, dominuojanti smulki gamyba darė ir tebedaro didelę įtaką politikai.

Dar kas daugiau

Žinoma, būtų klaidinga tvirtinti, kad tiktai ekonominio išsivystymo lygis nulemia idėjine-politinę KKP vadovu platformą. Tačiau šitas faktorius suformavo Kinijos visuomeninę struktūrą.

Darbininkų klasės vaidmuo visuomeniniame gyvenime pirmiausia priklauso ne tik nuo jų gausumo. Tačiau darbininkijos lyginamąji svorį, ypač tokios milžiniškos šalies sąlygomis, negalima laikyti bereikšmiu dalyku. Darbininkai Kinijos Liaudies Respublikoje sudaro apytikriai tiktai 3 procentus bendrojo gyventojų skaičiaus.

Tačiau svarbu ne tik tai, kiek yra darbininkų, o kaip žiūri patys Kinijos vadovai į savo darbininkų klasę ir jos vaidmeni revoliucijoje ir socialistinėje statyboje.

Charakteringas Kinijos vadovybės idėjinės-teorinės platformos bruožas yra užmaskuotas (bet aiškiai apčiuopiamas) nepripažinimas darbininkų klasės vaidmens revoliucijoje ir socialistinėje statyboje. Dabartiniai KKP vadai samoningai mažina darbininkų klasės reikšmę, neįvertina jos organizuotumo, idėjiškumo ir sąmoningumo. Jie taip pat pervertina revoliucinę valstietijos jėgą, skelbia ją pagrindine ir lemiama jėga kovoje su imperializmu.

"Kaimas ir tiktai kaimas yra revoliucinė bazė, iš kurios revoliucionieriai eina į kovą, į galutinę pergalę", — rašė žurnalas "Chunci".

Ideologijos pobūdis

Valdančioji KKP grupė su Mao Tse-tungu priešakyje laikosi ne darbininkų klasės, bet smulkiaburžuazinės ideologijos. KKP vadovybė pateisino ir netgi garbino smulkiaburžuazinę stichiją, o tai atvedė prie to, kad vadovaujančiuose partijos organuose viršų paėmė smulkiaburžuazinė linija.

Paskutiniai įvykiai Kinijoje tai patvirtina. Jie aiškiai parodo, kad Mao Tse-tungas ir jo grupė nepasitiki darbininkų klase ir jos bijo. Pagrindine revoliucine jėga paskelbti "chunveibinai," kurie daugiausia yra kilę iš smulkiosios buržuazijos sluoksnių. Tokiu būdu marksistinė tezė apie darbininkų klasės vaidmenį atmesta ir teorijoj, ir praktikoje.

Kaip atsiliepė "kultūrinė revoliucija" šalies ekonomijai?

Pagrindiniai socialistinio vystymosi sunkumai Kinijoje buvo jos ekonomikos margumas: nuo pirmykštės bendruomenės santvarkos nacionaliniuose Kinijos pakraščiuose iki kapitalistinės gamybos eilėje stambių šalies miestų; labai žemas gamybinis lygis; atsilikusi pramoninė ir žemės ūkio struktūra, labai paini socialinių santvkių sistema, pastoviai didėjantis skirtumas tarp ekonominio išsivystymo lygio ir didėjančio gyventojų skaičiaus.

Šitie reiškiniai visuomet keldavo rimtas problemas Kinijos vadovams. Viena iš pagrindinių problemų buvo primityvių gamybinių jėgų reorganizavimas. Nežiūrint visų sunkumų, karo sugriauta ekonomika 1953 m. buvo atstatyta. Pirmojo penkmečio metais (1953-1957) vidutiniai pramonės produkcijos priaugimo tempai sudarė 18 procentų, o žemės ūkio produkcijos — 4.5 procento. Grūdų gamyba šalyje padidėjo nuo 108 milijonu tonų 1949 m. iki 185 milijonų tonų 1957 m.

Labai didelę pagalbą suteikė Tarybu Sąjunga, padėdama Kinijai sukurti šiuolaikinės pramonės šakas: metalurgiją, kalnakasybą, mašinų gamybą, atominę pramonę.

Nauji sunkumai

Tačiau gimė ir nauji rimti sunkumai ir visų pirma milžiniškas skirtumas tarp pasiekto gamybinių jėgu vystymosi lygio ir greitai augančio gyventojų skaičiaus. Pirmojo penkmečio metais dirbančiųjų skaičius pramonėje augo 1.5 procento per metus, o gyventojų skaičius 2.3 procento.

Gyvenimo lygis kilo labai lėtai. Iki tam tikro laipsnio buvo išspręsta nedarbo problema, sutvarkyta darbo užmokesčio sistema, pagerėjo medicininis aptarnavimas, įvestas socialinis draudimas. Tačiau darbo dienos laikas vis dar buvo 10-12 valandų, darbininkai visai negaudavo atostogų, gamyklose moterys ir vaikai dirbo už mažesnį, negu vyrų, atlyginimą.

Tokia darbo žmonių padėtis susidarė ne tik dėl didžiulio ekonominio atsilikimo, bet ir dėl to, kad Pekino vadovybė ignoravo darbininkų reikalavimus.

Kaimo įtaka

KLR kaimas su savo primityvia technika stabdė socialistinio industrializavimo tempus. Tokia situacija vargu ar būtų kilusi, jeigu Kinijos vadovai nebūtų padarę ir čia lemiamų klaidų.

Pirmasis kolektyvinimo planas, paskirstytas trimis penkmečiais, buvo visai realus. Tačiau jo nebuvo laikomasi, nežmoniškai skubant. Buvo pabandyta per aštuonis mėnesius pakeisti valstiečių gyvenimo būdą, kurie nebuvo paruošti tam nei ekonomiškai, nei psichologiškai.

Nuskurdę valstiečiai bėgo į miestus. Nepakankamas žemės ūkio gamybos lygis neleido aprūpinti žaliavomis atitinkamas pramonės šakas, o taip pat maisto produktais darbininkus, kuriu materialinė padėtis palaipsniui blogėjo.

Ekonominis chaosas

Visos šios klaidos sukėlė ekonominį chaosą. Masinė smulkių pramonės įmonių statyba didino darbininku klasę. Tačiau tai nereiškė pramoninių darbininku skaičiaus augimo. Pagausėjo tik proletarų — pusiau amatininkų. Bet šis procesas greitai baigėsi, prasidėjus ūkinei degradacijai, kuri tapo avantiūristinės ekonominės politikos finalu.

Už "eksperimentą" Kinija užmokėjo ekonominiu regresu. Pramoninė gamyba sumažėjo 50 procentų, o žemės ūkio — 30—35 procentais. Šalis pasiliko be maisto, gamyklos — be žaliavų.

Mažos pramonės įmonės duodavo menką ir blogos kokybės produkciją. Jos greitai buvo uždarytos.

Netgi stambios metalurgijos ir mašinų statybos gamyklos išnaudojo tiktai 50—70 procentų savo pajėgumo. Kilo nedarbas, jį stengėsi likviduoti, perkeliant į kaimo vietoves apie 30 milijonų žmonių, kurių tarpe buvo 12 milijonų darbininkų ir tarnautojų.

Naujas kursas

Mao Tse-tungo grupė buvo priversta padaryti nuolaidas ir paskelbti naują kursą: "Žemės ūkis — pagrindų pagrindas!" Valstiečiams sugrąžinti asmeninio naudojimo žemės sklypai, kurie sudarė 5 procentus dirbamos žemės ir davė 10 procentų visos žemės ūkio produkcijos. Buvo peržiūrėta liaudies komunų sistema, pagyvėjo laisvoji rinka. Masinio nedarbo pavojus privertė Kinijos vadovus įvesti aštuonių valandų darbo dieną.

Numatyta 1962—1965 metais ekonominė stabilizacija neatvedė prie darbo žmonių gyvenimo lygio pakilimo. Mėnesinis darbininku atlyginimas pasiliko 19-56 metų lygyje ir sudarė nuo 40 iki 60 juaniu. (100 juaniu lygu 45 rubliams.) Kai kurių kvalifikacijų darbininkai ir mokiniai gaudavo po 23 juanius.

Vienos trijų žmonių šeimos Pekine pragyvenimo minimumas sudaro 59—60 juaniu. Iki šios dienos dar yra normuojami pagrindiniai maisto produktai. Mėsa darbininkai gauna tiktai šventčių dienomis, o metinė augalinio aliejaus ir cukraus norma neviršija 2—2.5 kg. Medvilniniai audiniai gaunami pagal talonus po 4—7 metrus kiekvienam žmogui per metus.

Nepateisinamas kelias

1961 m. Kinijos valdančioji grupė vienašališkai pradėjo siaurinti ekonominius santvkius su socialistinėmis šalimis (išskyrus Albaniją). Šitokia KLR ekonominė politika padarė neigiama įtaką kai kurių socialistinių šalių ekonomikos vystymui (pavyzdžiui, Čekoslovakijai).

KLR paskutiniu momentu atsisakė priimti iš Čekoslovakijos mašinas ir įrenginius, pagal sutartį pagamintus Kinijai. Tačiau KLR dabartiniu metu plečia prekybinius santykius su Vakaru šalimis: VFR, Austrija, Belgija, Prancūzija, Anglija. Šanchajuje ir Pekine vis daugiau galima sutikti biznesmenų iš Vakarų.

1967 m. lapkričia mėnesį atidarant Kantone pramoninę parodą, dalyvavo trys tūkstančiai užsienio prekybinių firmu atstovų. Daugiausia tai buvo Vakarų valstybių pasiuntiniai.

Ypač gyvai vystosi prekybiniai santykiai tarp KLR ir Vakaru Vokietijos. Vakarų vokiečiai daugiausia eksportuoja į KLR naujausias mašinas ir chemines prekes. Austrija ruošiasi montuoti Šansi provincijoje olieno liejimo gamyklą. Tačiau šitie ekonominiai ryšiai su Vakarų šalimis vargu ar galės greitu laiku pastatyti ant kojų tokios milžiniškos šalies ekonomiką.

"Didysis šuolis" ekonomikoje pagimdė "kultūrinės revoliucijos" bacilas, patekusias į visas šalies valstybinio gyvenimo sferas ir sudavusias sunku smūgį Kinijos ekonomikai. Šios dvi kinų tautos nelaimės yra glaudžiai susijusios ir turi vienas šaknis.

(Iš Vilniaus "Tiesos")

Viena Vilniaus senamiesčio vitrinų

Užrašykite "Laisvę" savo giminėms, gyvenantiems Lietuvoje. Prenumerata 12 dolerių.

Mikromegas

Žiūrint pro mano akinius

LIETUVOS ČEKISTŲ ŽYGDARBIAI

Pernai Vilniaus leidykla "Mintis" išleido **A. Viršulio** sudarytą 212 pusl. knygą — **"Nematomasis frontas."** Tai knyga apie Lietuvos čekistus bei jų žygdarbius.

Valstybės Saugumo Komiteto prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos pirmininkas Juozas Petkevičius žodyje į skaitytojus sako:

Tai, berods, pirma tokio pobūdžio knyga mūsų respublikoje, dėl to ji turi svarbią reikšmę, Ypatingai tomis dienomis, kai tarybinė liaudis, visa pažangioji žmonija pažymi mūsų tarybinės valstybės penkiasdešimtmetį...

Prieš 50 metų, 1917 metų gruodžio 20 d., Vladimiro Lenino iniciatyva, partijai nutarus, buvo įsteigta valstybės saugumo organai — Visos Rusijos Ypatingoji Komisija. Tai buvo praėjus vos pusantro mėnesio po Didžiojo Spalio socialistinės revoliucijos pergalės. Jauna Tarybų respublika tada iš visų pusių buvo apsupta priešų, vyko žūtbūtinė kova su imperialistinių valstybių, jų žvalgybos ir išnaudotojų klasės sudarytu vieningu frontu prieš didvyriškąją darbo liaudį...

Sunkų ir ilgą kelią nuėjo ir Tarybų Lietuvos čekistai. Jie turi iš ko mokytis, kieno tradicijas perimti. Narsiųjų čekistų — bebaimio revoliucijos ritério Felikso Dzeržinskio bendražygių — mūsų žemiečių J. Opanskio, J. Gruodžio, R. Pilerio, K. Naujokaičio ir kitų vardai, jų kova prieš kontr-revoliuciją—visos lietuvių tautos pasididžiavimas...

Mūsų respublikos čekistai, darbo žmonių remiami, pakėlė pagrindinę naštą aršioje klasių kovoje pirmaisiais pokario metais, likviduodami ginkluotas buržuazinių nacionalistų gaujas, kurias inspiravo ir organizavo hitleriniai okupantai, o vėliau visapusiškai rėmė imperialistinių šalių žvalgybos... Tas laikotarpis pareikalavo didelio patriotinio ryžto, visų jėgų įtempimo ir aukų. Tai pagrindinė šio rinkinio mintis.

Šioje knygoje skaitytojas galės bent maža dalimi susipažinti su T. Lietuvos čekistų darbu. Žinoma, joje minimi tik keli vardai iš daugelio kovotojų, kurie savo didvyriška kova nusipelno to, kad apie juos būtų parašytos knygos... Tarybų Lietuvos čekistų uždavinys — ginti liaudies ir valstybės interesus. Jie, būdami glaudžiai susiję su liaudimi, sąžiningai ir garbingai vykdys šiuos uždavinius."

Knygoje išspausdinta vienuolikos autorių nepaprastai įdomūs aprašymai, kuriais nušviesta sekimas bei aktalūs kovų įvykiai su miškiniais banditais, kuriuos paruošė, apginklavo ir slapta į Lietuvą atsiuntė vakarinių valstybių žvalgybos. Vokietijoje buvo įsteigtos specialios mokyklos, kurios ruošė žudikų gaujas ir siuntė jas į Lietuvą. Tame negarbingame darbe dalyvavo ir kai kurie lietuviai "veikėjai," buvę hitlerininkų sandarbininkai vokiečių okupacijos metu. Permesti lėktuvais į Lietuvos žemę, banditai naktimis žudė ramius gyventojus, plėšė jų turtą, degino sodybas. Dažnai buvo iššūdomos visos šeimos: seni žmonės ir vaikai. Taip nužudyta buvo tūkstančiai Lietuvos piliečių. Čekistai bei liaudies gynėjai su tais galvažudžiais kovojo tol, kol juos nugalėjo ir visiškai išnaikino. Tose kovose didvyrio mirtimi žuvo gana didelis skaičius ir čekistų bei liaudies gynėjų.

Knyga nepaprastai įdomi. Tikėkime, kad tais klausimais susilauksime dar pilnesnių aprašymų. Kol kas, saugumo dėlei, dar ne apie viską galima atvirai kalbėti, ne visus didvyrių vardus minėti. Palauksime! Knygos sudarytojas **J. Viršulis** atliko dėkingą ir tikrai naudingą darbą.

S. Narkeliūnaitė apie L. Diržinskaitę

Praeitų metų pabaigoje Vilniuje einantis mėnesinis žurnalas **Tarybinė "moteris"** nr. 12 išspausdino plačiai žinomos amerikietės žurnalistės **Salomėjos Narkeliūnaitės** įdomų straipsnį apie pasižymėjusią T. Lietuvos visuomenininkę **Leokadiją Diržinskaitę,** kuri dalyvavo Niujorke, Suvienytųjų Nacijų Organizacijoje, vykstančios Generalinės Asamblėjos 22-osios pilnaties sesijos darbuose, kartu su daugelio pasaulio moterų, ir atstovavo Lietuvai bei visai Tarybų Sąjungai. L. Diržinskaitė čia išgyveno apie tris mėnesius ir S. Narkeliūnaitė, minėtame savo straipsnyje, — **Lietuvė Suvienytųjų Nacijų Organizacijos darbuose"—** Labai vaizdžiai aprašo jos žygius bei darbus. Tad leiskime kalbėti pačiai autorei:

"Atstovaudama visą Tarybų Sąjungą, Diržinskaitė, kartu būdama ir Lietuvos TSR Ministrų Tarybos pirmininko pavaduotoja bei LTSR užsienio reikalų ministrė, priminė ir apie pakitimus Lietuvos respublikos moterų gyvenime per pastarąjį šimtmečio ketvirtį. Ji pabrėžė, kad, jeigu buržuazinėje Lietuvoje labiausiai paplitęs moterų užsiėmimas buvo tarnaitės darbas arba šeimininkės dalis, tai šiandien Lietuvos moterys sudaro 23 procentus respublikos parlamento deputatų, užima ministrų postus, dirba teisėjomis, liaudies tarėjomis, gydytojomis, inžinierėmis ir kt...

L. Diržinskaitės buvimas Suv. Nacijų darbuose sukėlė nemažai triukšmo emigracinėje lietuvių spaudoje, priešiškai nusistačiusioje Lietuvos TSR atžvilgiu, ir vadinamų vaduotojų tarpe. Jie prisibaimina, kad L Diržinskaitės dalyvavimas Suv. Nacijų darbuose Lietuvos TSR užsienio reikalų ministrės titulu, "galės palaidoti Lietuvos laisvinimo reikalus." Todėl įvairiais būdais buvo bandoma L. Diržinskaitei tuos titulus nubraukti iš oficialaus Suv. Nacijų sąrašo. Bet nepavyko, nes delegatų skyrimas ir jų įrašymas į sąrašus yra kiekvienos valstybės —Suv. Nacijų nario teisė. Vadindamas save Lietuvos diplomatijos šefu, St. Lozoraitis, reziduojąs Romoje, emigracinėje spaudoje garsinosi, kad jisai net raštų Suv. Nacijų Generaliniam sekretoriui U Thantui patęs, protestuodamas prieš L. Diržinskaitės titulus.

Negalėdami nieko padaryti, kai kurie emigrantiniai laikraščiai pradėjo L. Diržinskaitę asmeniškai puldinėti. Ypatingai išsiskyrė socialistų dienraštis Čikagoje "Naujienos", kuriose vyrai, pasirašę moteriškomis pavardėmis, plūdo L. Diržinskaitę. Tuo tarpu L. Diržinskaitė, šalia savo darbo Suv. Nacijose, atliekamu laiku susipažįsta su Niujorko ir kitų Amerikos miestų bei jų lietuvių gyvenimu. Į Lietuvą ji sugrįžo apie Naujus metus.

Tai tik kelios ištraukos iš labai įdomaus S. Narkeliūnaitės straipsnio, tačiau jos labai brandžios, svarios. Būtų gera, kad žurnalistė S. Narkėliūnaitė dažniau pasirodytų su savo raštais T. Lietuvos spaudoje.

EINANT PRO BUVUSĮ KALĖJIMĄ

Po karo kertėse prie sienos rūstūs
Su šautuvais
Ir durtuvais piktais
Sargai stūksojo;

Aptvertas šiaušėsi belaisvių būstas,
Vielų spygliais
Lyg žodžiais nebyliais
Bausmėm bylojo...
Sargai stūksojo...

Bet štai už sienos bildesys remonto:
Visur smagiai
Prasikalė langai —
Nereikia grotų...

Nebėr žaizdų... Seniai nutilo frontai, —
Taikos laikai.
Sveiki — karių vaikai.
Darbuojas protai.
Nereikia grotų...

Ir kai eini į darbą vieną rytą,
Stebies, kas čia?
Daina tam pastate
Už durų stiklo...

Vielų spygliuotų jau nebematyti:
Bausmės vieta
Galop čia pakeista
Jau į mokyklą
Su durim stiklo.

J. Bata

Kinshasha, Kongo Respublika. — Apie 260 žmonių mirė, kai įvyko žemės slydimas, kuris sunaikino Luhonga kaimelį. Žemės slydimas buvo pasėka žemės drebėjimo.

1923-1927 metai ir dabartis mūsų Lietuvoje

(Specialiai "Laisvei")

Tais metais lankiau Lietuvos universitetą. Studijavau gamtą. Gyvenau Vailokaičio namuose, Daukanto g-vė Nr. 7, studenčių bendrabutyje. Šį bendrabutį atidarė 1923 metais, vėlai rudenį. Patekti į jį buvo gana sunku. Norint patekti, reikėjo sumokėti už 4 mėnesius pirmyn, tai yra 100 litų.

Tėveliai padėti negalėjo. Aš pinigų visai neturėjau, nes tik keli mėnesiai, kai buvau parvažiavusi iš Krymo. Mokytis be galo norėjau. Geras brolis davė man 100 litų, kuriuos tuojaus įmokėjau ir buvau laiminga. Bendrabutyje apsigyvenom trise mažame pereinamame kambarėlyje, kuriame tilpo 3 lovos, mažas stalas ir 3 taburetės. Rytais ir vakarais gaudavom karšto vandens arbatai.

Tėvai pagelbėjo maistu. Atostogų metu atsiveždavau duonos kepalą, palivoniuką sūdyto sviesto bei varškės, lašinių gabalą ir kaimišką dešrą. Į Kauną važiuodavau traukiniu iš Utenos. Autobusų tuomet nebuvo. Panevėžyje turėdavau persėsti į kitą traukinį. Persėdimas būdavo sunkus, nes reikėdavo persinešti visus pundus ir nuo vieno traukinio iki kito buvo gana nemažas atstumas.

Pradėjus studijuoti turėjau rasti pragyvenimo šaltinį. Reikėjo įsigyti nemažai knygų, o jos buvo gana brangios. Prisimenu, už Cholodkovskio Zoologiją sumokėjau 22 litus, už neorganinę chemiją 12 litų ir t. t. Greit susiradau žydų tautybės vaikus, kuriuos mokydama galėjau studijuoti. Su jais užsiimdavau po paskaitų, pietų pertraukos metu bei sekmadieniais.

Tame pačiame kurse studijavo du žydų tautybės studentai — Chmilevskis ir Fridmanas. Abu mokytojavo žydų gimnazijoje, gyveno pasiturinčiai. Fridmanas turėjo apie 25 metus, buvo vedęs, ramus, rūpestingas ir labai darbštus žmogus. Gyveno mažame mediniame namelyje Raudonosios armijos prospekte (buvęs Savanorių prosp.) priešais Ožeškienės laiptus.

1924 m. sausio 1 d. išlaikiau iš I semestro zoologijos egzaminą pas profesorių T. Ivanauską. Fridmanas man pasiūlė padėti jam pasirengti kiekvieną egzaminą, kurį aš jau būsiu išlaikiusi. Mielai su tuo sutikau. Laisvais vakarais, kuomet nebūdavo zoologijos, botanikos ar chemijos praktikos darbų, 8 val. eidavau prieš kalną Savanorių prospektu pas Fridmaną. Abu gerokai padirbėdavom, o žmona paruošdavo vakarienę —stiklinę karšto pieno ir bulkutę. Po to, apie 11 val. vakaro, Ožeškienės laiptais leisdavausi namo.

Už kiekvieną parengtą egzaminą Fridmanas sumokėdavo 10 litų. Leisdamasi Ožeškienės laiptais visuomet rasdavau prie turėklių tebesėdintį susikuprinusį, skarmalais apsitūlojusį senuką-elgetą. Vieni praeiviai įmesdavo jam į delną, apmautą kailine sustyrusia pirštine, kelis centus, kiti, pažvelgę šnairomis, praeidavo pro šalį, o treti nekreipdavo jokio dėmesio.

Man centai buvo nepaprastai brangūs, bet negalėdavau ramiai praeiti nepasidalinusi. Pamačius senuką, visuomet pagalvodavau, kad gali taip atsitikti su kiekvienu iš mūsų.

Dabar Lietuvoje tokių vargšų senukų, kurie ištisas dienas šaltų gatvėse, rinkdami kapeikas pragyvenimui, nėra. Jiems įsteigti senelių namai. Čia jie praleidžia savo senatvę šiltai, sočiai pavalgę, švariai aprengti ir gydytojų priežiūroje.

Šiame laiške aš nesiskundžiu savo jaunystės dalia, tik noriu parodyti, kaip daugumą iš studentų tais laikais gyveno, vargo. Dabar mūsų besimokančiam jaunimui bepigu. Įsteigti puikūs bendrabučiai, duodamos gana nemažos stipendijos, iš kurių puikiai pragyvena. Studijuojančių bei įvairiuose technikumuose besimokančių vaikų tėvai yra visai ramūs, nes vyriausybė besimokančius jų vaikus aprūpina visu kuo. Pas mus taipgi įsteigti aklųjų institutai, kurčių - nebylių mokyklos, beglobių kūdikių namai, beglobių paauglių vaikų namai, internatai, vaikų lopšeliai ir darželiai. Visas šias jaunimo ir vaikų įstaigas vyriausybė apžiūri visu kuo. Jos visos randasi medicinos priežiūroje.

Be galo mėgstu jaunimą, vaikus ir džiaugiuosi, kad jais taip rūpinamasi.

K. Žakevičienė
mokytoja-pensininkė
Kaunas, 1968 m.

Prašymas dėl J. Šimkaus literatūrinio palikimo

"Vagos" leidykla keliais tomais pradeda leisti Jono Šimkaus Raštus, kur bus surinkti jo poezijos ir prozos kūriniai, atsiminimai, literatūros kritikos darbai, laiškai ir kt. Redakcinė komisija, norėdama kuo pilniau sukaupti velionio literatūrinį palikimą, kreipiasi į visus jo buvusius draugus, pažįstamus, korespondentus, prašydama atsiųsti turimus Jono Šimkaus rankraščius, užrašus, laiškus arba jų fotokopijas, o taip pat įvairias velionio fotografijas (vieno ar grupėse). Panaudota medžiaga bus perduota LTSR MA Lietuvių kalbos ir literatūros instituto rankraštynui arba, atsiuntusiems pageidaujant, jiems grąžinta. Medžiagą siųsti šiuo adresu:

Vilnius,
Lenino prosp. 50
"Vagos" leidykla
Jono Šimkaus
Raštų redakcijai

London. — Čia buvo duota per televiziją interviu su Robert F. Kennedy, kurioje jis griežtai pasisakė už sulaikymą karo Vietname.

Jis sakė, kad Amerika turi tuojau sulaikyti bombardavimą Šiaurės Vietname ir laikyti taikos konferenciją su Ho Chi Minh, Šiaurės Vietnamo prezidentu.

Norwood, Mass.

Vasario 11 d. Norwoodo LLD 9 kp. laikė savo metinį susirinkimą, kuris atsibuvo M. Uždavinio rezidencijoje:

Narių atsilankė daugiuma. Protokolo raštininkas R. Neura perskaitė paskutinio susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas be pastabų.

Fin. sekr. M. Uždavinis pateikė raportą iš rudeninio parengimo ir "Laisvės" vajaus atlikto darbo. Viskas, atrodo, buvo atlikta su geromis pasekmėmis. Jo raportas buvo priimtas su pagyrimu.

Buvo perrinkta kuopos valdyba. Visi komiteto seni nariai pasiliko tie patys, išskiriant iždininką. Vieton mirusios J. Neurienės, buvo išrinkta N. Grybienė.

Nors dar ne visi LLD kuopos nariai pasimokėjo kuopai savo metinę mokestį, bet į LLD centrą mūsų kuopa už 1968 m. jau pilnai sumokėjo už visus narius.

Gautos knygos už 1967 m.

J. Baltušio "Tėvų ir brolių takais" ir A. Bimbos "Klesti Nemuno kraštas" nariams išdalinta, nekurie jau perskaitė jas. Visiems labai patinka. Tai labai graži LLD dovana nariams už taip mažą mokestį.

Kovo 3 d. LLD 9 kuopa surengė pirmą šių metų gražų parengimėlį, taip pat M. Uždavinio įstaigoje. pradžia buvo trečią valandą po pietų.

Pirmiausia buvo išklausyta Lietuvos TSR užsienio reikalų ministrės Leokad. Diržinskaitės kalba įrašyta magnetofono juostoje, Kalifornijoje. Ją draugas R. Neura gavo nuo A. Taraškos.

L. Diržinskaitės kalba labai įdomi, gražiai, aiškiai nurodo, kokius sunkius gyvenimo laikus Lietuva po karo pergyveno, kuomet viskas buvo sugriauta ir sunaikinta. Bet šiandieną Lietuva, tapus industrialinė šalimi, ji žengia laimingu progreso keliu pirmyn. Jos kalba visiems patiko.

Nors trumpai buvo prisiminta tarptautinė Moters dienos šventė, kuri įvyksta 8 kovo. M. Uždavinis trumpai paaiškino jos reikšmę. Veliau buvo pakviesta N. Grybienė, kuri plačiau paaiškino apie moters kovą už jos teises.

Baigus kalboms, penktą valandą vakaro gavom puikią blynų vakarienę, su varške ir rūgščia grietine. Šiuos skanius blynus paruošė K. ir A. Barčiai, už tai jiems tenka didelis ačiū.

Apart blynų turėjom ir skanių keikų-pyragų, sūrių ir karštos kavos. Juos sudovanojo: El. Kurulienė, Eda White, B. Sarapienė, M. Sadauskienė, N. Grybienė. Už dovanas tenka draugėms gražus ačiū.

Po vakarienės gerą valandą tęsės draugiški pasikalbėjimai, nekurie net ir pinaklį sulošė.

Būtų labai gerai kad atsirastų iš mūsų mielų draugių, akvatnykių, kurios galėtų laikui bėgant ir vėl surengti panašų parengimėlį.

M. Uždavinis

Saint-Denis, Prancūzija— Vagys įsilaužė į policijos nuovadą ir pavogė 150 frankų ($30) ir tris pistoletus.

Karvė -- puikaus maisto labai ekonomiška gamintoja

Pienas ir jo produktai maistui yra vartojami nuo gilios senovės laikų. Teigiama, kad pieninių galvijų panaudojimas buvo svarbus faktorius žmogaus pakilime iš barbarizmo; kad dvasiškai ir fiziškai žmonės pirma išsivystė ten, kur žemės ūkio pagrinde buvo pieniniai galvijai.

Originalioje, skystoje formoje ne visi suaugę žmonės pieną vartoja maistui, bet sviestą, sūrį arba pienu balintą sriubą valgo beveik visi. kas tik turi. Jeigu ilgesniam laikui pienas ir jo produktai iš maisto visiškai atitraukiama, daugelio žmonių organizmas jų ryškiai pasigenda, o kokią didelę reikšmę pienas turi kūdikių ir vaikų maitinime, seniai yra visų žinoma. Tačiau plačiau išaiškinta, kokią reikšmę pienas turi mityboje ir ekonomikoje, tapo tik pastarųjų keleto dešimtmečių laikotarpyje.

Mitybos srityje mokslas ypatingai didelę pažangą padarė laike paskutinio dešimtmečio, kai ilgalaikiai, kruopštūs moksliški tyrinėjimai įgalino specialistų išvedžiojimus tapti nenuginčijamais faktais. Ši mokslo pažanga iš laboratorijų pirmiausiai pasiekė medicinos ir sveikatos sritį, o dabar jau siekia maisto produktų gamybos planuotojus, ekonomistus, švietimo darbuotojus, maisto produktų gamybos bei paruošimo darbuotojus ir, pagaliau, maisto vartotoją.

Ko reikia žmogaus organizmui

Gerai sveikatai ir energijai palaikyti, žmogaus organizmas reikalauja trijų klasių maisto: baltyminio, riebalinio ir angliavandenių.

Mokslas jau seniai žino, kad baltymai organizmui yra reikalingi kaip kūno ir įvairių jo organų statybinė medžiaga. Dėl to vaikui visada tenka baltymingesnio maisto kąsnis. O suaugusių žmonių mityboje svarbiausiu dalyku buvo laikoma maisto koloringumas, kas didžiumoje priklauso nuo riebalų ir angliavandenių.

Šiuo metu mokslo tapo išaiškinta, kad baltymai mityboje užima kur kas svarbesnę vietą, kaip seniau buvo manoma. Tyrinėjimais nustatyta, kad be statybinių funkcijų baltyminė maisto dalis turi didelę įtaką tokiems svarbiems reiškiniams, kaip žmogaus patvarumas, atsparumas ligoms, orientacijos efektyvumas, maisto suvirškinimo efektyvumas, žaizdų užgijimas.

Baltymų šaltinis

Iš gamtos baltymus gauname dviem keliais: per augalus ir per gyvulius. Augalai gamtoje patys sudarinėja baltymus, dėl to yra pigiausias baltymų šaltinis. Gyvuliai baltymų patys negamina, bet augalinius baltymus, kurie tiesioginiai žmonių maistui netinka, perdirba, ir gauname juos mėsos (arba žuvies), kiaušinių ir pieno pavidale.

Pienas — labai aukštos kokybės produktas, kuris įgalina praturtinti mūsų maistą. Baltymų piene yra beveik tiek pat, kaip riebalų — 3 iki 3.5%. Pieno baltymai ar jie būtų sūrio, ar varškės, pieno, liespienio, skanledžio ar kitokiame pavidale, yra labai aukštos kokybės, nes jų sudėtin įeina ir tos amino rūkštys, kurių pats žmogaus organizmas nesudarinėja, o jų būtinai yra reikalingas. Dėl to pieno baltymai labai puikiai dapildo duonos ir kitokius augalinius baltymus, kurių sudėtyje trūksta kai kurių amino rūkščių.

Pieno angliavandeniai (lactose arba pieno cukrus) yra lengvai virškinami. Riebalai piene yra emulsijos būklėje, tokioje padėtyje pasiekia virškinimo organus ir tuo palengvina virškinimo procesą.

Pienas organizmui patiekia kalcijaus, fosforo ir kitų mineralinių druskų, reikalingų organizmui, yra efektyvus vitamininiu atžvilgiu įskaitant B2 (Riboflaviną), kuris, be kitko, manoma, turi įtakos žmogaus amžiaus prailginimui.

Iš pieno gaminami tokie skanūs ir maistingi produktai kaip sūris ir sviestas. Pienas arba sausoji pieno medžiaga yra svarbiausia žaliava pagrindinių skanledžio rūšių gamyboje.

Mityba moksliniais pagrindais

Organizuojant mitybą moksliniais pagrindais, nereiškia, kad reikia didinti brangesnių maisto produktų sunaudojimą. Ryškų pavyzdį matome nagrinėdami pieno produktus: Sviesto gamyklose iš pieno atskyrus riebalus, gaunamas liespienis, kurio maistingumas pasilieka aukštas, nes išskyrus riebalus, visų kitų maistingų dalių įskaitant baltymus, liespienis turi tiek pat, kaip šviežias pienas.

Tenka tiktai išrišti problemą, kaip šį pigų, bet maistingą produktą paruošti, kad jis būtų skanus ir priimtainas vartotojui. Lig šiol liespienis nėra plačiai vartojamas maistui dėl jo skonio savybių ir apsaugos nuo sugedimo sunkumų. Bet mokslo šviesai išryškinus baltymų vietą mityboje, netenka abejoti, pieno technologai suras būdus ir priemones tas kliūtis įveikti. Liespienio paruošimas ir patiekimas maistui bus patobulintas. Bus išplėsta ir patobulinta varškės, sūrių, acidofilinio bei džiovinto liespienio produktų, ir liespienio baltymai vartotojui bus patiekti skaniame stovyje, parankiai, ir apsčiai. O visų pirma, reikia manyti, mitybos specialistai ir ekonomistai suorganizuos tyrinėjimus ir bandymais nustatys liespienio panaudojimo galimybes be tolimesnio perdirbimo. Atrodo, puikių galimybių yra duonos ir kitų kepyklos produktų gamyboje.

Išvadoje galima tvirtinti, kad pieno reikšmė ir vertė mityboje dar daugiau padidės ateityje.

Ekonomiškiausias gamintojas

Iš visų naminių gyvulių gera karvė yra pats ekonomiškiausias maisto gamintojas.

Kiaulė yra puikus mėsos gamintojas, bet kiaulė tepajėgia perdirbti į mėsą tik ribotus kiekius stambiųjų pašarų. Karvės ekonominė vertė pasireiškia jos pajėgume stambiųjų pašarų didelius kiekius, tiesioginiai žmonių maistui netinkamus, perdirbti į pieną — aukštos kokybės maisto produktą.

Žemės ūkyje svarbiausia problema yra laukų derlingumo išlaikymas. Pieno gamyba iš žemės ūkio atitraukia tik nežymią laukų derlingumo dalelę, o jei parduodami tik riebalai, jei liespienis sugrįžta į ūkį, ta dalelė yra tokia menka, kad vargu apsimoka ir skaičiuoti.

Pieno riebalus sudaro anglis, vandenilis ir deguonis, o šie elementai kaip augalų trąša vertės neturi.

Nors pieninių galvijų banda yra laikoma pirmiausiai dėl pieno, bet, šalia pieno produkcijos, svarbų pajamų šaltinį sudaro realizavimas mėsai veršelių - jautukų ir senų karvių, kurios pakeičiamos pirmaveršėmis. Ir šis melžiamų karvių bandos įnašas bendroje mėsos gamyboje sudaro aukštą procentą.

Viską suglaudus, galima sakyti, kad žemės ūkiui pieninkystė turi fundamentalinę reikšmę, o krašto ekonomijoje yra svarbus faktorius ir kontributorius.

Karvės pranašumas

Gera karvė maistą mums pagamina, arba gali pagaminti ekonomiškiau, kaip kuris kitas naminis gyvulys. Pieninkystė, gal būt, pažengė sparčiau ir toliau, kaip kuri kita žemės ūkio sritis. Tačiau, kas liečia pieno gamybos rentabilumą - pelningumą, tai labai didelės galimybės lieka neišnaudotos.

Pieno gamybos rentabilumas priklauso nuo daugelio dalykų, iš jų svarbiausi— du. Pirmas — tai karvių produktyvinis pajėgumas— prigimta individualaus gyvulio savybė, kuri gali būti išugdyta tiktai atrankos ir planingo veisimo keliu. Bet aukšto produktyvumo karvė yra niekas daugiau kaip mašina, kuri reikalinga pienui gaminti. Todėl antras faktorius yra: šėrimas, melžimas, priežiūra.

Šėrimas ir priežiūra

Šėrimas ir melžimo bei priežiūros technika pieno gamybos rentabilumui turi tokią pat svarbią įtaką, kaip ir prigimtas karvių produktyvumo laipsnis: Gerų bulių panaudojimas pasiliks bevertis, jei banda nebus tinkamai šeriama, gerai prižiūrima. **Atranka tikslo nepasieks** tol, kol visos karvės nebus tinkamai pakankamai šeriamos, gerai melžiamos ir **kol kiekvienos karvės produktyvinis pajėgumas nebus teisingai nustatytas.**

Yra žinoma daug atvejų, kad paprastos karvutės buvo surinktos į eksperimentinius ūkius, ir kai ten, racionaliai šeriant ir gerai prižiūrint, jų produktyvinis pajėgumas tapo pilnai išnaudotas, metinė produkcija buvo atžymėta žymiai aukštesnė,

Atrodo neįtikėtina, bet yra patikrintas faktas, kad pagrindinės ir labai dažnos klaidos (ar kliūtys), dėl kurių pieno gamybos rentabilumas nukenčia, yra tai, kad, dėl nepakankamo šėrimo nepilnai išnaudojamas karvių produktyvinis pajėgumas.

Visi, kas tik turi reikalų su karvėmis, pienu, pašarais (ir pinigais) turėtų giliai įsisąmoninti: kad tam tikras sušerto pašaro kiekis **pirmų pirmiausia eina gyvulio kūnui ir gyvybei palaikyti.** Šitas gyvybės palaikymui reikalingas pašaro kiekis yra pastovus, toks pat ar primelžiama daug, ar mažai, ar visai nieko. Todėl suprantama, kokia skurdi yra ekonomika, jei po to, **kai gyvybei palaikyti pašaro kiekis gyvuliui yra sušertas,** dėl stokos pašarų, ir dėl kitų priežasčių **nebesušeriama likusioji normos dalis, kuri visa būtų buvusi perdirbta į pieną.** Taip šerdami pelno nesitikėkime, kaip jo nesitikėtumėm iš traktoriaus, jei jis po laukus būtų važinėjamas dykas ir kurą naudotų tik savęs varinėjimui. Tad, nežiūrint kokią svarbią įtaką pieno gamybos rentabilumui turi karvių produktyvinis pajėgumas, **pirmas žingsnis kelyje į pieno gamybos rentabilumo pakėlimą yra tinkamas bandos šėrimas ir gera priežiūra.**

Daug kas galima

Pavykus sėkmingai išrišti šėrimo ir priežiūros reikalus, atsiranda galimybė pakelti bandos produktyvinį pajėgumą. Lengvai ir greit išvystyti bandą, kurioje visos karvės būtų aukštos produkcijos, yra neįmanoma, Bet racionaliai šeriant, kruopščiai atrenkant ir planingai veisiant, kiekvienos bandos produktyvumo vidurkį palaipsniui galima aukštai pakelti ir tokiomis pat priemonėmis jį išlaikyti. Atrankos ir planingo veisimo pagalba bandos produktyvumą keliant, didelių investicijų ar kokių ypatingų išlaidų nereikalinga, tačiau yra reikalingas suinteresuotumas ir tvirtas nusistatymas tikslą pasiekti. Atkakliai, planingai tikslo siekiant, panaudojus mokslines - technines žinias ir priemones, galima pasiekti nuostabių rezultatų.

Pieno gamybos rentabilumas didėja, mažėjant metiniam darbadienių skaičiui per karvę. Darbadienių taupumui didelę reikšmę turi karvidės konstrukcija — įrengimų parankumas. Nemažesnę reikšmę turi bandos ir karvidės aptarnavimo mechanizavimas. Didesnė banda, didesnė ir mechanizavimo galimybė bei nauda — mažėja investacija per karvę.

PASTABA: Nežiūrint, koks puikus maistas yra pienas, be saiko jį vartoti, arba vien pienu maitinti, nei vaiką, nei suaugusį nepatartina. Maisto racioną turi sudaryti įvairūs maisto produktai.

A. JUŠKA
pieno technologas

London. Per metų metus Anglijos "penny" buvo žymėta su raide "d" monetų skaičiuose. Kai bus pakeista monetų sistema 1971 m. vasario 15 d. bus naudojama raidė "p" vietoje "d". Iki šiol JAV doleryje įėjo 12 Anglijos "pence", o naujoje sistemoje bus 100 naujų "pence" doleryje.

Yucaipa, Calif.

Pasekmingas parengimas

LLD kuopa dėkinga d. A. Taraškai. Jis atrašė laišką ir agitatyviškai pažymėjo, kad jis turi įrekorduotą magnetofono juostelėje diplomatės Leokadijos Diržinskaitės prakalbą, sakytą Berkeley, Calif., taipgi keletą spalvotų filmų, kad jis galėtų jas kuopai suteikti. Ta proga naudodamasi, kovo 2 d. kuopa suruošė parengimą su pietumis.

Mūsų sumanios šeimininkės pagamino gerus pietus. Atvažiuodamas į Yucaipą d. Taraška atvežė 3 pasažierius — atsilankė A. Mugianis iš Oaklando, Marie Baltulionytė ir Viola Sutkienė iš San Francisco.

Draugai losangeliečiai irgi draugiškai pasižymėjo, atvežė savo draugus į parengimą. Teko sutikti Antaną Drobų iš Stevensville, Mich., porą dailių moterų iš Detroit ir vieną čikagietę (ji viešėjo Redlands pas Zixus). Publika buvo skaitlinga vietinė ir gausiai svečių iš toliau (gaila, jų vardų neužsirašiau).

Užbaigus pietus, LLD kp. pirmininkė M. Alvinienė pakvietė A. Tarašką tarti žodį apie d. Diržinskaitę. Jis trumpai pasakė kokiu tikslu jinai buvo Amerikon atvykus ir kad tarpe amerikiečių gerai pasižymėjo.

Kiek man teko girdėti, Diržinskaitės kalba labai įdomi, apie Lietuvos žmonių gyvenimą. Tik, man atrodo, aparatas nėra gana stiprus perduoti kalbą salėje. Ir kalba yra per ilga šios rūšies pobūviams.

Užbaigus prakalbą, d. Taraška per savo gerą prožektorių parodė keletą spalvotų filmų: iš Miamio ir St. Petersburgo lietuvių veikimo ir įvairesnes Floridos vietas. Užbaigoj parodė milžinišką prieškarinę demonstraciją, įvykusią San Francisco mieste 1967 metais.

Mūsų muzikantas Geo. Damušis šauniai pagrojo; kas mėgsta šokius, linksmai pašoko. Taipgi išleista gražių dovanėlių; esame dėkingi tiems, kurie jas suteikė.

Maistą darė Marytė Radienė, Margaret Alvinienė, Elenutė Zline iš Pomona. Patarnavo Rožytė Saviskienė, Petronė Richardienė, Emilija Yakimcik, Stela Kielpinskienė.

Rengėjų padėka

Yucaipos LLD kuopos komisija tariam širdingą ačiū visiems dirbusiems, A. Taraškai už paįvairinimą mūsų parengimo, svečiams iš toli ir visiems vietiniams už atsilankymą.

Komisija:
J. ir M. Alvinai
M. ir A. Pukiai
Mary Radienė
G. Damušis
muzikantas

—o—

Įdomi vieta matyti

Teko nuvažiuoti ir plačiai pavaikščioti po BUSCH GARDENS, netoli pravažiavus Van Nuys, Los Angeles priemiestį, Venturą, ir San Diego Freeway, ant Rosco Blvd.

Ten nuvažiavus tikrai yra ramu pavaikščioti, ir pamatyti lyg romantiškas darželis. Tą vietą valdo BUDWEISER & COMPANY alaus išdirbystė. Architektūra ir visi padabinimai tikrai viliojantįs. Upeliai taip naturaliai išdabinti, kad krantai atrodo kaip skalų kalnai, rodos lyg gamtos subudavoti.

Ten užlaiko rinktinių paukščių, puikiai išmokytų visokių žaidimų. Jie labai gerai supranta anglų kalbą, kaip jam liepi, taip ir padaro savo lošimą. Paukščių programos būna dusyk per dieną, 2 valandas prieš pietus ir 2 val. po pietų. Palaidų paukščių skraido ir vaikšto po sodelius.

Yra ir žverelių, ir arklių. Užlaiko 8 arklius rinktinės spalvos ir ūgio, kuriuos vartoja kompanijos alaus garsinimui.

Kuomet prasideda paukščių cirkas tai tikrai galėtum žiūrėti per valandas. Laiveliu važinėjimas ant dirbtinių upelių tęsiasi nuo 10 ryto iki 4:30 po pietų. Taip pat važinėja mažas traukinys-MONORAIL virš dirbtuvių ir po apylinkę, 3,500 pėdų ilgumo kelias į vieną pusę.

Daržas užima 420 hektarų žemės. Dalyviams alus ir minkšti gėrimai veltui.

Alvinas

MAŽIAUSIOS BEŽDŽIONĖS

Pietų Amerikos džiunglėse gyvena liliputiniai gyvūnėliai — mažiausios pasaulyje beždžionės. Nors jos dvigubai mažesnės už voveraites, bet gerai laipioja medžiais. Šokinėdamos šakomis, mažylės minta vaisiais, pumpurais, įvairiais vabzdžiais, paukščių kiaušiniais. Liliputinės beždžionėlės "susišneka" garsais, primenančiais paukščių čiulbesį. Pavojaus metu jos pradeda garsiai spiegti.

DETROIT, MICH.

Mirus

Frank Price-Pranavičiui

Mes su dideliu liūdesiu reiškiame apgailestavimą, kad netekome jauno ir prakilnaus draugo, dainininko-solisto, kuris savo maloniu švelniu balsu linksmindavo Amerikos lietuvius, kuris dainavo Detroito lietuvių jaunuolių grupėje įvairiuose parengimuose ir dalyvaudavo operečių vaidinimuose, kuris plėtė kultūrą ir meną.

Reiškiame draugišką užuojautą jo žmonai Birutei, jo dviem vaikučiam Kathy ir Kevin, jo motinai Onai Pranavičienei, sesutei Bernice ir visiems jo giminėms, draugams šioje liūdesio valandoje. Netekome brangaus draugo asmenyje Frank Price...

Mikas Detroitietis ir **Stefanija**

Philadelphia, Pa.

Ir vėl atgijo

Dar tik neseniai mūsų miesto korespondencijų rašytojai varžėsi vienas su kitu. Kai kartais lietuvių veikloje įvykdavo kai kas svarbesnio, įdomesnio, tuomet kai kuris žinučių rašytojas, parvykęs į namus kad ir vidurnakty, griebėsi už plunksnos ir skubėdamas rašydavo, kad jo korespondencija tilptų pirmiau už kitų. Tačiau tie laikai jau praėjo. Leonorai sunegalavus, niekas nė žodelio "Laisvei" neparašė. Rodos, Filadelfija būtų nuo žemėlapio nubraukta.

Bet ne! Mūsų pažangieji veikėjai energingai veikia. Kovo 9 d. LLD 10 kuopa turėjo įdomų susirinkimą. Narių atsilankė vidutiniškai. Dauguma moterų.

Po perskaitymo protokolo, parengimų komisija pranešė, kad šį ankstyvą pavasarį suruoš kokią draugišką sueigėlę. Plačiai pasitarta išvykai į baltimoriečių ruošiamą pobūvį kovo 31 d. Sakoma, vyks 3 pilnos automašinos. Dar liko norinčių važiuoti, bet nebeturi su kuo...

Nepamiršo ir savo spaudos. Kuopa aukojo $20 "Laisvės" B-vės pajininkų suvažiavimui. Susirinkime nariai irgi sumetė $31. Tai pasidaro $51.

Po $5 aukojo: E. Lietuvaitė, Uršulė Gužonienė, P. Baranauskas, R. Merkis, Nelė Griciūnienė, Urbienė $2; po $1: B. Pivariūnienė, B. Navalinskienė, E. Bekampienė, J. Šeskas.

-:- -:- -:-

Ir vėl federalinis teismas pateikė savo nuosprendį, kad į segreguotą S. Girard mokyklą būtų priimami ir negrų berniukai. Ką dabar darys rasistiniai mokyklos direktoriai ir švietimo taryba, tik ateitis parodys. Prieš porą metų jie grasino bylą kelti net į šalies Aukščiausiąjį Teismą.

Bet laikai greit keičiasi. Šią vasarą rasistai laukia negrų riaušių, kurių jie baisiai bijosi. Todėl gal darys nuolaidų.

Leonora

VORAI NUSTATO DIAGNOZĘ

Vienam vokiečių profesoriui, tyrinėjančiam vorus, nusibodo, kad jie pradeda megzti savo tinklus tiksliai 4 val. ryto; mat, profesoriui reikėdavo anksti keltis. Jis nusprendė vorams duoti migdančiųjų vaistų. Vorai iš tikrųjų nubusdavo vėliau, bet kartu jie suteikė profesoriui ir nelauktą siurprizą: vaistų ragavusių vorų tinklai skyrėsi nuo kitų. Profesorius ėmė davinėti vorams skirtingus vaistus — kofeiną, strichniną ir t. t. — ir pamatė, kad kiekvienu atveju voratinkliai turi tik tiems vaistams būdingą raštą. Mokslininkui gimė originali mintis: tuo atveju, kai sunku nustatyti, nuokokių nuodų žmogus miręs, reikia duoti vorui to žmogaus kraujo ir iš voratinklio rašto bus galima nustatyti nuodų rūšį.

New York, N. Y. — Mrs. H. McCaughen, 180 East 79th St., pranešė, kad iš jos apartmento dingo $100,000 vertės brangenybių ir kailių. Policija veda investigaciją.

Waterbury, Conn.

Liet. Liter. Draugijos 28 kuopa rengiasi paminėti Moters dieną, kuri jau praėjo, bet mes vistiek rengiamės prie tos dienos paminėjimo kovo 24-tą dieną. Minėjimas įvyks 103 Green St. apatinėje svetainėje 1 v. po pietų.

Pirmiausia bus draugijos susirinkimas, o 2 valandą prasidės prakalbos ir meninė programa. Yra užkviesta ir apsiėmė atvažiuoti Ieva Mizarienė iš Brooklyn, N. Y., pakalbėt apie moterų padėtį. Ji su savimi atsiveš ir daugiau — grupę menininkių, kurios dalyvaus programoje.

Vietinė natūralistė M. Svinkūnienė pakalbės apie sveikatą, ką žmogus turi daryti, kada suserga influenza. Daktaras Max Warmbrand savo knygoje nurodo, kaip žmogus turi gydytis, kai tenka sirgti. Svinkūnienė turi surinkus faktus iš tos knygos ir paaiškins susirinkusiems. Jums bus įdomu tai sužinoti. Taipgi ji paaiškins, kokios daržovės yra sveikiausios žmogaus viduriams.

Po programos ir kalbų turėsime gerų užkandžių ir draugišką pasikalbėjimą.

Nepamirškite visos draugės moterys ir vyrai atsilankyti į šį parengimą ir pakvieskite savo pažįstamus, drauges ir draugus. Įėjimas nemokamas.

Taipgi kviečiame drauges ir draugus iš apylinkės kitų miestų atsilankyti į šį parengimą, dalyvauti su waterburiečiais Moters dienai pagerbti.

Reporteris

Brockton, Mass.

Mūsų ligoniai

K. Railienė jau 4 mėnesiai guli Hanson ligoninėje. Suparalyžiuota, nevaldo dešinės rankos ir kojos, negali kalbėti. Ją kasdien lanko duktė Leonora ir vyras Antanas Raila. Negalėjimas kalbėti ją labai nervina, ji verkia.

Kazimiera Kmaras gyvena viena gražiame namelyje. Prieš trejetą savaičių frontrūmyje užkliuvo jos koja, ji pavirto ir užsigavo šlaunį. Dabar vaikščioja su lazda pasiramsčiuodama. Jai pagelbsti jos sūnus Adomas Kmaras ir marti.

Antanas Wallan iš ligoninės sugrįžo, jau namie, bet jo gydytojas jam liepė nieko nedirbti ir valgyti tiktai jam paskirtus valgius.

Apie F. Sakalauską

"Laisvės" skaitytojas Fr. Sakalauskas, 75 m., gyveno pavienis (divorsuotas) W. Hanover, Mass. Kovo 7-tą policija pranešė A. Railai, kad Sakalauską rado mirusį jo bute. Tuomet Raila pranešė jo sesers dukrai į Atlanta, Georgia. Seserėčia tuojau atskrido, pradėjo tvarkyti šermenų reikalus. Jai pagelbėjo A. Raila ir Railos duktė Leonora.

Pašarvotas buvo V. Yakavonio šermeninėj, turėjo gėlių ir lankytojų. Į Melrose kapines palydovai vyko apie dešimtimi automašinų. Palaidotas laisvai.

Paliko seserėčią Louise Knox (Vėžytę) ir A. Railą ir jo šeimą. Paėjo iš Kauno pusės.

-:- -:- -:-

Kad ir pavėluotai, verta pažymėti, kad vasario 19 čia lankėsi senatorius Edward Kennedy. Jis City Hall'ėje kalbėjosi su miesto majoru John Sullivan ir su Biednųjų šelpimo įstaigos moterimis darbininkėmis. Jos skundėsi, kad jas skaudžiai užgauna biednųjų šelpimo įstaigoje esami trūkumai.

Paskiau senatorius papasakojo apie Pietų Vietnamą. Saigono valdžioje esą apsileidimų, supuvimo, prastos karo vedimui pastangos. Ten kalbėjęsis su vienu Saigono valdžios viršininku. Viršininkas Kennedžiui pasakęs: kam mums imti 18-19 metų jaunuolius į kariuomenę, kad karas ne mūsų, karas Amerikos.

Senatorius buvo nuėjęs į Brockton Daily Evening Eenterprise redakciją ir ten daug papasakojo apie Amerikos vedamą South Vietname karą.

Antrą dieną Kennedis buvo nuvažiavęs į Easton, Mass., Stone Hill kolegijon. Ten turėjo pasikalbėjimą su studentais, pasakė jiems prakalbą apie Amerikos vedamą Pietų Vietname karą. Sakė, kad pietvietnamiečiai nekooperuoja su Saigono valdžia, nes toje valdžioje yra didelis nupuolimas. Studentai jam statė klausimus, jis į juos atsakinėjo. Ten studentai gal pirmą sykį išgirdo teisybę apie Pietų Vietnamo karą.

Geo. Shimaitis

St. Petersburg, Fla.

Atžymėta Moters Diena

Pagarbai Tarptautinės Moters Dienos LLD 45 kuopa Laiškanešių salėje kovo 9 d. surengė skanius pietus, su maža programa. Vietinių ir svečių iš toliau prisirinko pilna salė.

Baigiant pietauti, J. Stančikas iššaukė svečius pasirodyti, ir aplodismentais svečiai buvo pasveikinti.

Adelė Pakalniškienė pateikė dienai pritaikytą paskaitą, taipgi padeklamavo Juškos supintą eilėraštį. Dainos mylėtojų grupė, A. Pakalniškienės vadovybėje, sudainavo širdį veriančių gražių dainų: "Tik motulė širdyje, "Verkiančioji smuika," "Lai kasdien šviečia saulė," "Jungtinės Tautos." Publika užsilaikė pavyzdingai ramiai.

Vėliau sekė šokiai ir pokalbiai su svečiais. Klausia, kas yra Florida? Atsakome: Tai pensininkų sveikatos rojus ir pažangios spaudos šaltinis.

Onutė

-:- -:- -:-

Kovo 23 d. Laiškanešių salėje yra rengiami pietūs su pamarginimais. Pietūs bus duodami 12 valandą. Kviečiame visus atsilankydami.

Rengimo komisija

Naujas "flū" skiepas

Oak Ridge, Tenn. — Bandymai naujai išrastų skiepų nuo infuenzos rodo, kad jie sumažins šalutinius susirgimus.

Dabartiniai standardiniai skiepai sukelia reakciją apie trečdalyje žmonių. Pradeda žmogų krėsti ir karštį pakelia po skiepijimo. Naujas "flū" skiepas sukels šalutinę reakciją tik 2 procentuose skiepijimų.

Help Wanted Male

MODEL MAKERS

To work on prototypes of small electro-mechanical devices. Able to work close tolerances in metal, wood and plastic.

Experience in working from drawings, sketches and with a minimum of verbal instruction. Will work in research and development on projects which provide unusual challenge.

For an interesting position with excellent salary and company paid benefits and an opportunity to work in a growing company. Apply at:

CIRCLE "F" INDUSTRIES
750 Monmouth St., Trenton, N. J.
An Equal Opportunity Employer.
(20-24)

Help Wanted Female

WOMEN 30 to 45. To assemble small parts. Good pay, vacation, many benefits. Pleasant working conditions. Steady work. Hours 7:30 to 4:00. Starting rate $1.75, increases come fast. Apply for interview: DA 9-9611. (18-24)

ACCOUNTING CLERK

Excellent opp. for exp. comptometer operator. Typing, fig. apt. req. Interesting and challenging pos. with opp. for adv. Bene. program. Call or send resume to G. E. ROCCAMO, GA 6-4600. Horace T. Potts Co., Erie Ave. and "D" Street. (20-22)

MALE or FEMALE

WANTED

MOTEL DESK CLERK

Will train. Also couples for general duties.

Salary & Apts. Apply 9—5 PM
Call HO 4-4422, Trevose, Pa.
(16-21)

Elizabeth, N. J.

Mirė Klara Stasiulienė

Praėjusį šeštadienį elizabethietis B. Paulauskas telefonu pranešė, kad mirė Klara Stasiulienė.

Pašarvota Brazinskio šermeninėje, 2nd St., Elizabethe.

Anglijos Darbo Partija trečioje vietoje

London. — Specialiuose balsavimuose Londono So. Kensington distrikte į parlamentą, valdančioji Darbo Partija nusmuko į trečią vietą. Konservatyvus Sir Brandon Rhys Williams laimėjo, bet tai netaip jau svarbu, nes šis distriktas visada buvo žinomas kaip konservatyvų tvirtovė.

JAV gimimai mažėja

Gimimai Amerikoje pasiekė žemiausią laipsnį praėjusiais metais ir, manoma, kad dar puls.

Federalinės valdžios duomenimis, gimimai 1967 metais buvo 17.9 kiekvienam 1,000 gyventojų. Šis skaičius mažesnis už 1966, 1936 ir 1933 metus, kada buvo 18.41 gimimų kiekvienam tūkstančiui.

1967 m. gimė 3,500,000 vaikučių. Tai 19% mažiau negu 1961 metais, kada gimė 4,300,000 vaikučių.

Rockaway Beach, N. Y.— Po 7 valandų užsibarikadavimo, Dennis O'Connor buvo suimtas pagalba ašarinių bombų ir policijos šautuvų. Dennis pradėjo šaudyti pro langą po to, kai susipyko su tėvu, kuris yra graborius, ir dviem broliais. Jis buvęs Vietname, dabar yra psichiatro priežiūroje.

Help Wanted Male

SHOP TRAINEES

General Production Work. Need mechanically inclined individual interested in learning new production techniques. Sick leave, vacations, holidays, merit increases. Call Mr. Kowski. OL 9-8400. SPECIALTY GLASS PRODUCTS, INC., 143 Terwood Rd., Willow Grove, Pa.
(18-25)

PRINTING PRESSMEN AND TRAINEES

Experienced and trainees letter press printers for modern progressive shop. West Phila. Day. All fringe benefits, Blue Cross & Blue Shield. Trainees interested in learning and have aptitude, earn while learning. Call JE 3-6643.
(18-24)

FITTERS & LAYOUT MEN. Experienced. Tank pressure vessels and metal fabrications. Must be able to work from blue prints and do own burning. Steady work. Full paid benefits. JOHN WOOD CO., 100 Washington St., Conshohocken, Pa.
(18-23)

MACHINIST AND INSTRUMENT MAKER

For production of surveying instruments. N. E. Phila., near Nabisco. Modern plant, all benefits.
WARREN-KNIGHT CO., HO. 4-9300.
(20-21)

ELEVATOR OPERATOR

Mature, healthy man preferably early pensioner, who is interested in steady employment. 40 hr. wk. Liberal benefits. Call Miss Schindler for appointment. UNITED GAS IMPROVEMENT CO., 1401 Arch St. LO 3-3500. (20-21)

TOOL & DIE MAKERS

Haddon Tool & Mfg. Co. is desirous of obtaining 1st class tool & die makers with experience in precision compound and progressive dies. Modern clean air-conditioned shop with rates & fringe benefits. Equal or surpassing most shops in the area. Call or write HADDON TOOL & MFG. CO., Camden & Bethel Aves., Pennsauken, N. J. 1-609-662-8150. An equal opportunity employer.
(20-22)

CON WED CORPORATION. Production workers, now hiring. Steady shift. Excellent benefits and starting rates. CON WED CORP., Delanco Rd., Delanco, N. J. Call for appt. 461-3400. (20-26)

TOOL & DIE MAKER

15 years experience on small and medium size dies. Company paid benefits.

$4 an hour to start.

Apply
STRAIGHTLINE MANUFACTURING CO.
2424 State Rd., Cornwells Heights, Pa.
(20-26)

TRUCK DRIVER

Experienced in furniture delivery. Steady empl. with good working conditions. 6 day week, 8:30 to 5:30.
PEOPLE'S FURNITURE
166 W. Main St., Norristown, Pa.
272-7227. (20-21)

Tarybiniai karo laivai svečiuojasi Indijoje

New Delhi, Indija. — Šį mėnesį pirmą kartą Tarybiniai karo laivai lankysis įvairiuose uostuose Indijoje. Šis įvykis daromas pabrėžimui kooperacijos tarp Indijos ir TSRS laivynų.

Pranešimas

Cleveland, Ohio

LLD 22 kp. susirinkimas įvyks kovo 29 dieną, 3:30 po pietų, Slovanian Home svetainėje, 15810 Holmes Ave. (žemutiniame kambaryje). Po susirinkimo bus vaišės. Kviečiami visi nariai atsilankyti.

J. Žebrys (20-22)

R. ŠARMAITIS

Jonas Vildžiūnas -- Vilniaus miesto pirmininkas

Daugelis amerikiečių lietuvių turistų, atvykę į Lietuvą, aplanko Vilniaus Vilniaus miesto Vykdomojo komiteto pirmininką. Šiame poste jis jau keturiolikti metai, gerai žino naujausiąją miesto istoriją ir geografiją, gali daug ką besidomintiems papasakoti. Kokia yra šio lietuvių tautos sūnaus praeitis? Apie tai Lietuvos visuomenė plačiau sužinojo minėdama Jono Vildžiūno šešiasdešimtmetį.

Tipiškas kaimo sūnus

Lietuvos revoliucinio judėjimo dalyvių tarpe gausu darbininkų buvo nemaža ir valstiečių. Abiejų klasių atstovai vedė ryžtingą kovą prieš išnaudotojų sukurtą santvarką, už šviesesnę liaudies ateitį. Jonas Vildžiūnas buvo tipiškas Lietuvos kaimo sūnus revoliucionierius.

Gimęs 1907 m. rugsėjo 29 d. Penionyse, jaunystę praleidęs Paraisčių kaime netoli Kovarsko, dabartiniame Anykščių rajone, J. Vildžiūnas iki 1933 metų dirbo žemę savo motinos 9 hektarų ūkelyje.

J. Vildžiūnas anksti ėmė domėtis visuomeniniais klausimais. Dirva visuomeninei veiklai buvo palanki. Kovarsko miestelyje ir apylinkėse dar carizmo laikais veikė Lietuvos socialdemokratų partijos organizacijos, aktyviai dalyvavusios kovoje prieš caro valdžią, už nacionalinį ir socialinį išsivadavimą iš dvarininkų ir buožių priespaudos. 1918-1919 metais kovarskiečiai dalyvavo kovoje už Tarybų valdžią. Ją 1919 m. nuslopinus, revoliucionierių kovotojų tradicijas tęsė pogrindyje veikusios Komunistų partijos ir Komjaunimo organizacijos.

Kovarsko miestelis

Nemažą įtaką Kovarsko apylinkės jaunimui turėjo "Kultūros" būrelis, kurio valdybos pirmininku 1925-1927 m. buvo provizorius Alfonsas Karosas. Šis Spalio revoliucijos dalyvis, dar 1917-1918 m. bendradarbiavo "Tiesoje," antrajame lietuvių kareivių suvažiavime 1918 m. pradžioje Petrograde buvo išrinktas Lietuvos kareivių Centro Tarybos nariu. Grįžęs į Lietuvą jis aktyviai dalyvavo revoliuciniame judėjime, padėdamas pogrindyje veikusiems komunistams, už ką vokiškieji okupantai jį 1941 m. sušaudė.

Kovarske buvo sukurtas laisvamanių etinės draugijos skyrius, kurio valdybos pirmininkas 1925 - 1928 m. buvo Vladas Gutauskas, Lietuvos Komunistų partijos narys nuo 1928 metų. Skyriui priklausė tiek miestelio, tiek apylinkės jaunimas.

Pačiame Kovarsko miestelyje veikė komunistų vadovaujamas "Vienybės" sporto draugijos skyrius, kuriam priklausė daugiausia darbininkai.

Kovų už Tarybų valdžią dalyvis buvo taip pat mokytojas kovarskietis Edvardas Makštys, 1918-1919 m. buvęs Raudonosios Armijos 5-jo Vilniaus pulko karys, 1919 m. pradžioje dirbęs Švenčionių kariniame komisariate. Grįžęs į Kovarską 1920 m. jis įkūrė čia pirmąją Lietuvos Komunistų partijos kuopelę. Jo pradėtą darbą tęsė kiti komunistai pogrindininkai.

Komunistų veikla

Komunistai platino Kovarsko valsčiuje "Kultūros" būrelio, laisvamanių draugijos narių, "Vienybės" sportininkų tarpe Lietuvos Komunistų partijos leidinius "Komunistą," "Balsą," "Tiesą," "Kareivių tiesą," V. Kapsuko, Z. Angariečio knygeles. 1927 m. rudenį pas Alfonsą Karosą kratos metu buvo rasta V. Lenino knygutė "Jaunimo sąjungos uždaviniai," Lietuvos Komunistų partijos Centro Komiteto leidyklos išleista 1921 m. Smolenske. Plačiai sklido komunistiniai atsišaukimai, LKP CK, o taip pat LKP Anykščių parajonio komiteto leidžiami atsiliepiant į aktualius dienos klausimus.

Jau nuo 1926 metų J. Vildžiūnas ėmė dalyvauti "Kultūros" būrelio veikloje, skaitė jo nariams patenkančią komunistinę ir kitą pažangią literatūrą. 1927 m. balandžio mėnesį J. Vildžiūnas priimamas į pogrindyje veikusią Lietuvos Komunistinę Jaunimo Sąjungą, o už mėnesio kooptuojamas į LKJS Anykščių parajonio komiteto narius, kuriame jis atstovavo Kovarsko valsčiaus komjaunimo kuopelėms, Tuo metu komjaunuolių buvo Paraisčių kaime ir Mendrinės, Aleksandruvkos vienkiemiuose.

Kalėjimas

Tik ką pradėtą revoliucinę veiklą nutraukia 1927 m. lapkričio 10 d. areštas. Kartu su Jonu Vildžiūnu į Ukmergės kalėjimą pasodinami valstiečiai kovarskiečiai Alfonsas ir Donatas Vildžiūnai, Alfonsas Karosas. Kariuomenės teismas 1028 m. spalio 13 d. Ukmergėje už komunistinių leidinių "Balso," "Komunisto" ir kt. laikymą nuteisia juos po 20 mėnesių kalėjimo. Pritaikius 1928 metų amnestiją, pagal kurią bausmė buvo sumažinta pusiau, visi nuteistieji tą pačią dieną buvo paleisti į laisvę. Išėjo iš kalėjimo ir ištesintasis Donatas Vildžiūnas.

Atgavęs laisvę Jonas Vildžiūnas 1928 m. lapkričio mėnesį įstojo į pogrindyje veikusią Lietuvos Komunistų partiją. Netrukus jis kooptuojamas į LKP Anykščių parajonio komiteto narius ir dirba jame nuo 1929 iki 1933 metų.

Komunistai kuria vis naujas partines ir komjaunimo kuopeles, platina darbininkų ir valstiečių tarpe komunistinę literatūrą, kabina revoliuciniais šūkiais išrašytas raudonas vėliavas.

Pogrindininkų suorganizuotame Mendrinės vienkiemyje 15 nepartinių valstiečių susirinkime J. Vildžiūnas 1932 m. pabaigoje aiškino, kad fašistinė santvarka yra antiliaudiška, nurodė revoliucinius kelius kovai už teisingesnę socialinę santvarką. Įkvepiančiu pavyzdžiu mums, aiškino J. Vildžiūnas, yra Tarybų šalies darbininkai ir valstiečiai, kurie pirmieji pasaulyje nuvertė buržuazijos valdžią ir įkūrė socialistinę santvarką. Kovarsko valsčiaus partinių ir komjaunimo kuopelių posėdžius lankė LKP Ukmergės, o vėliau Anykščių parajonio komitetų, Panevėžio rajono komiteto atstovai.

Kovarsko valsčiuje komunistinė veikla ypač plačiai išsiplėtė Paraisčių, Daugінčių, Naujokų kaimų apylinkėse. Apibūdindamas vėliau aplink Paraisčių kaimą besitelkiančių komunistų veiklą kariuomenės teismo prokuroras 1936 m. sustatytame kaltinamajame akte rašė: "Šią grupę suorganizavo ir jai vadovavo Jonas, Jono s., Vildžiūnas, kuris pasižymėjo ypatinga drąsa bei energija ir sugebėjimu prikalbėti jaunuolius komunistiniam darbui. Artimiausi jo bendradarbiai buvo Vladas ir Alfonsas Vildžiūnai" (PA, f. 77, ap. 28, b. 1096, l. 40). J. Vildžiūnas rašė korespondenciją iš Anykščių parajonio į nelegaliai platintus leidinius "Balsą," "Tiesą."

Partijos suvažiavimas

1933 m. buvo rengiamas LKP V suvažiavimas, renkami delegatai į suvažiavimą. Liepos mėnesį įvykusi LKP Panevėžio rajono konferencija išrinko Joną Vildžiūną LKP Panevėžio raikomo nariu ir delegatu į suvažiavimą. Slaptai perėjęs Latvijos teritoriją, J. Vildžiūnas sėkmingai pasiekė Maskvą. Kadangi didesnė dalis išrinktų delegatų dėl juos Lietuvoje ištikusių represijų negalėjo į suvažiavimą atvykti, 1933 m. rugsėjo mėnesį įvyko LKP V konferencija, kurios delegatų tarpe buvo ir J. Vildžiūnas. Po konferencijos LKP CK nutarimu J. Vildžiūnas buvo pasiųstas mokytis į partinę mokyklą.

Baigiančiam mokslą J. Vildžiūnui mokytojai išdavė tokią charakteristiką: "Mokymosi spartuolis. Premijuotas. Vienas geriausių grupės draugų. Geras politinis lygis ir pažangumas. Partinio darbo klausimais orientuojasi visiškai savarankiškai. Partiniu atžvilgiu drausmingas ir labai atsidavęs partijai draugas. Aktyvus moksle ir visuomeniniame darbe. Drausmingas. Konspiratyvus." Šią chorakteristiką J. Vildžiūnas pateisino visa savo tolimesne visuomenine veikla.

(Bus daugiau)

Pavogė ne tas piles

Staten Island, N. Y.—Policija suėmė du vyrus, kurie pavogė 22,500 nuodingų pilių, manydami, kad tai narkotikai (pep pills).

Senojo Vilniaus katedroje įrengta paveikslų galerija.

Įspūdžiai iš mano viešnagės Floridoje

Šių metų vasario 20 dieną mes trys draugai: A. Mitchell, F. Jakštys ir aš orlaiviu nuskridom į Floridą, į Miamio miestą ir gavom nakvynes pas Marcelę Stankienę. Ten pasisamdėm automobilį ir per 8-nias dienas važinėjom, atlankydami draugus.

Vasario 22-rą dieną įvyko Miamio Aido choro koncertas, kuriame ir man teko vaidinti eilėraštį su taikos balandėliu. Ir taipgi įduoti suvenyrą Miamio Aido chorui, kurį įdėjo arba siuntė New Yorko Aido choras.

Koncertas buvo gražus, bet jau aprašė vietiniai korespondentai.

Sekmadienį, vasario 25-tą dieną, Lietuvių Socialiame Klube įvyko pietūs ir šokiai. Dalyvavo apie 150 žmonių. Vasario 28-tą įvyko vėl LLD pietūs ir mitingas, ir po to dainavo vėl choras. Ir čia vėl skaičiau eilėraščius.

Miamio meninės jėgos tokios: Aido choras nedidelis, tik iš apie 11 asmenų. Būtinai reikia gaut daugiau. Dainuoja vidutiniškai.

Choras savo tarpe turi tris solo dainuojančius narius: S. Vaineikį, E. Mikitienę ir M. Gabrėnienę.

Aido choro mokytojas B. Nekrašas geras pianistas ir akompanuotojas, ir kartu aktorius ir dainininkas. Bet jis jau rezignavo iš choro vadovybės. Jo vietą užėmė kompozitorius K. Kinderis, atvykęs iš Bostono.

Beje, Miami miestas didelis. Į Miami Beach nuo Lietuvių Socialio Klubo yra apie 20 mylių. Klube dažnai vyksta visoki parengimai, nes yra estrada ir geri stalai valgymams. Jie duoda gerus pietus už $1.50.

Vasario 29-tą dieną busu nuvažiavom į St. Petersburgą ir apsistojom ir nakvynes gavom pas Joną ir Petronėlę Semėnus. Čia jau nereikėjo samdyt automobilį. Vežiojo Semėnai ir jų kaimynai savo automobiliais.

Kovo 3-čią dieną čia įvyko LLD mitingas, pietūs ir meninė programa, ir dar šokiai! Ir tas viskas tęsėsi nuo 11-kos ryto iki 5-kių vakaro. Meninėje programoje dainavo "Dainos mylėtojų" choras Adelės Pakalniškienės vadovybėj, ir aš skaičiau eilėraščius, o Alex Mitchell įteikė suvenyrą nuo New Yorko Aido choro "Dainos mylėtojų" chorui. Jie mums sudainavo "Ilgiausių metų". "Dainos mylėtojų" choras man labai patiko, o ypač Adelės vadovybė. Ji, mat, energingai, savu balsu vedžioja melodijas ir visas choras puikiai dainuoja. Ir kadangi pianu niekas negroja, tai dainininkų žodžiai labai aiškiai girdisi. Žodžiu sakant, jie dainuoja ne iš peties, bet iš širdies. Ir turiu pasakyti, kad visa meninė pažangiųjų lietuvių St. Petersburge veikla yra Ad. Pakalniškienės rankose. Ir, matyt, kad ją ten visi gerbia. Bet yra ir už ką.

Publikos buvo apie 200.

Kovo 5-tą dieną choras turėjo praktikas, kuriose ir mes dalyvavom. Adelė energingai mokė choristus, kurie stengėsi atidžiai jos klausyti. Jie mums sudainavo dainą iš operetės "Sudrumsta širdis" "Mudu du." Laike pertraukos teko man tarti žodį, ir, tarp kitko, aš jiem patariau įsitaisyti uniformas—kostiumus. Ir būtų gerai, kad taip ir padarytų. Jiems, mat, tiktų devėti kostiumus išmarginus, kad ir su Floridos palmų lapais ir atstovauti Floridą, nes jie ir taip dainuoja keletą dainų, girdami Floridą.

Po praktikų Adelė savo mašina nuvežė mus į orlaivių stotį. Ir parvažiavom į New Yorką.

Floridoj išbuvom 14-ką dienų.

Baigdamas rašyti nuoširdžiai dėkoju visiems, kad leidote man jūsų programose dalyvauti, kad pavežiojote savo mašinomis ir kad dažnai pavaišinot. Žodžiu—kad draugiškai ir šiltai priėmėt.

Ir taipgi dėkoja draugai Alex Mitchell ir Frank Jakštys, kurie kartu važinėjo.

Turiu pasakyti, kad Florida man patiko ir norėsiu ją dažniau prilankyti. Gaila, kad buvo šaltoka ir maudytis neteko.

Jonas Juška

Pasikalbėjimas su kauniečiu

Treasure Island, Floridoje, netikėtai susitikau Antaną Grigiškį, šių metų sausio 2 d. atvykusį iš Kauno į Ameriką pas savo gimines.

Keliavo iš Maskvos tarybiniu lėktuvu į Montrealį ir iš ten Kanados lėktuvu atvyko į New Yorką. Paskui vyko į Chicagą ir buvo apsistojęs pas seserį gydytoją Sofiją Šimoliūnienę, dirbančią Mantino psichopatų ligoninėje. Kiek ten pabuvojęs atvyko į Treasure Island, Floridą, pas mirusios žmonos dr. Grigiškienės sesers dukrą Viktoriją Jokubienėnę.

Labai buvo įdomu su docentu A. Grigiškiu pasikalbėti. Nebe jauno amžiaus mokslininku.

—Labai daug metelių praleidus, gali susikaupti nemažai patyrimų,— pradėjo Antanas pokalbį. Praeitis buvo sunki, kai Lietuvoje isigalėjo smetonininkai. Man taipgi teko daug nukentėti.

Koks buvo daugiausia nepamirštamas Jūsų gyvenime įvykis?—užklausiau.

—1927 m. karo teismas nuteisė mane, agronomą Alfonsą Žukauską ir Vodopudeskį, kaip Tauragės sukilimų dalyvius, sušaudyti. Tik per didžiules mano žmonos gydytojos Grigiškienės pastangas, teismo sprendimas buvo pakeistas 8 metų kalėjimu. 1928 m. Vyriausias tribunolas mus ištesisino. Atrodė, kad jau nebeteks man matyti šviesios ateities ir laimingo gyvenimo. Bet dabar džiaugiuosi nauju gyvenimu.

Kuo dabar užsiimate?

— Dirbu Kaune Lietuvos Veterinarijos Akademijose, moksliniame skyriuje. Turime daugiau kaip 700 stacionarinių studentu ir apie 1.300 neakivaizdinių studentų. Beveik visi studentai gauna stipendijas, nemokamai gyvena bendrabutyje. Valstybė aprūpina nemokamai studentus knygomis. Beveik visi studentai —kolūkiečiu ir kai kurie kitų darbininkų vaikai. Visas mokslas vedamas lietuvių kalba. Iš 68 dėstytojų ir profesorių tik vienas žydų kilmės, vienas lenkų kilmės ir du rusų kilmės (Lietuvoje gimę). Kiti visi — lietuviai. Turime savo chorą, muzikos instrumentų ir šokių ansamblį, sporto skyrių ir t.t.

Ar teko matyti Lietuvos "vaduotojų" spaudą Amerikoje ir kaip ji patinka?

—Mačiau "Naujienas" ir kitus prieštarybinius leidinius, kurie su tikrove nieko bendro neturi. Jie šaukia, kad rusai Lietuvoje viešpatauja. Tai jų biauri propaganda. Visos Lietuvoje mokslinės įstaigos pačių lietuvių vadovybėje.

Na, o kaip ilgai manote J. V. viešėti?

Turiu leidimą 6 mėnesiam, o gal galėsiu gauti dar pailginimą. Netrukus vyksiu pas seserį, gyvenančią Chikagos apylinkėje.

Žadėjau dar kartą su A. Grigiškiu susitikti.

J. Gasiūnas

LLD 1 kuopos nariams

Susirinkimas įvyks kovo 25-tos vakarą Laisvės salėje. Turime svarbiais reikalais pasitarti. Visi kuopos nariai dalyvaukime.

Valdyba

AIDAS DAINUOS KITŲ TAUTŲ POBŪVYJE

Kovo 24-tos popietę Aido choras su savo kvartetu ir solistais teiks dainų programą Ukrainiečių salėje, 85 E. 4th St., New Yorke. Pradžia 3 val. Šią įvairumų popietę rengia estonų, latvių grupės. Savoje salėje, aišku, dalyvaus ir ukrainiečiai.

Rengėjai kviečia ir lietuvius savo svečiais, pažiūrėti, kaip Aidui seksis pas kitataučius draugus, kartu pasivaišinti ir, tikriausia, įsigyti suvenyrinių ir praktiškų daiktų.

Rep.

New Yorke unijistai Bell telefonų darbininkai svarsto firmos pasiūlymus pridėti mokesčio po 15 iki 25 centų per valandą. Firma sako, kad telefonų įvedėjų dabartinė alga esanti, bendrai imant, po $3.27, o su "fringe benefits" ir iki 4.30 už valandą.

Parengimų kalendorius

Kovo 31 d.

LLD 1-oji kuopa rengia filmų popietę 2:30 val. popiet., "Laisvės" salėje.

Balandžio 21

LDS 1 kp. pietūs "Laisvės" salėje.

Balandžio 21 d.

LLD 136 kp. spalvotų filmų rodymas 3 val. po pietų Labor Lyceum svetainėje, 15-17 Ann St., Harrison-Kearney, N. J.

Balandžio 28 d.

LLD II apskrities iš Lietuvos spalvotų filmų rodymas 69-61 Grand Ave., Maspeth, N.Y. Pradžia 3 v.

Klubietėms

Niujorko Lietuvių Moterų klubo susirinkimas įvys trečiadienį, kovo 20 d., 7 v. vakare, "Laisvės" salėje.

Visos dalyvaukime. Išgirsime raportą iš gražiai pavykusio Moters Dienos minėjimo. Turime ir kitų reikalų.

Valdyba.

PEOPLE ARE ALERT

Telephone rang. I answered. It was Wednesday night, March 13. A pleasant woman's voice said: "We are working for elections. Are you a registered Democrat?"

"Yes," I said.

"What is your reaction to McCarthy and Robert Kennedy? Which one would you vote for?"

"I would like to vote for both of them, one for the President, another for Vice-President."

She seemed to be amuzed by my answer but said: "They don't like each other very much right now."

"I am sorriy," I said. "Robert Kennedy didn't come out with his candidacy sooner. I hope that his entry now wouldn't split the anti war vote."

"So do I."

That was about all we said that night. Friday morning I received another telephone call from the same person inviting me to a meeting at someone's home in the neighborhood. "There will be spaker and discussion about present situation and coming election." she said. I agreed to come. The place is only a few houses away from ours and I was happy to learn there is a group right in the neighborhood alert of things going on today and trying to do something about it.

Ilse

Detroit. — American Motors kompanija atšaukia 22,300 vėliausių modelių automobilių dėlei pataisymo defektų.

Liūdžiu netekęs
Geros Draugės
MARYTĖS
KALVAITIENĖS
Ilsėkis ramiai, Maryte!

—Charles Devetzko,
Bricktown, N. J.